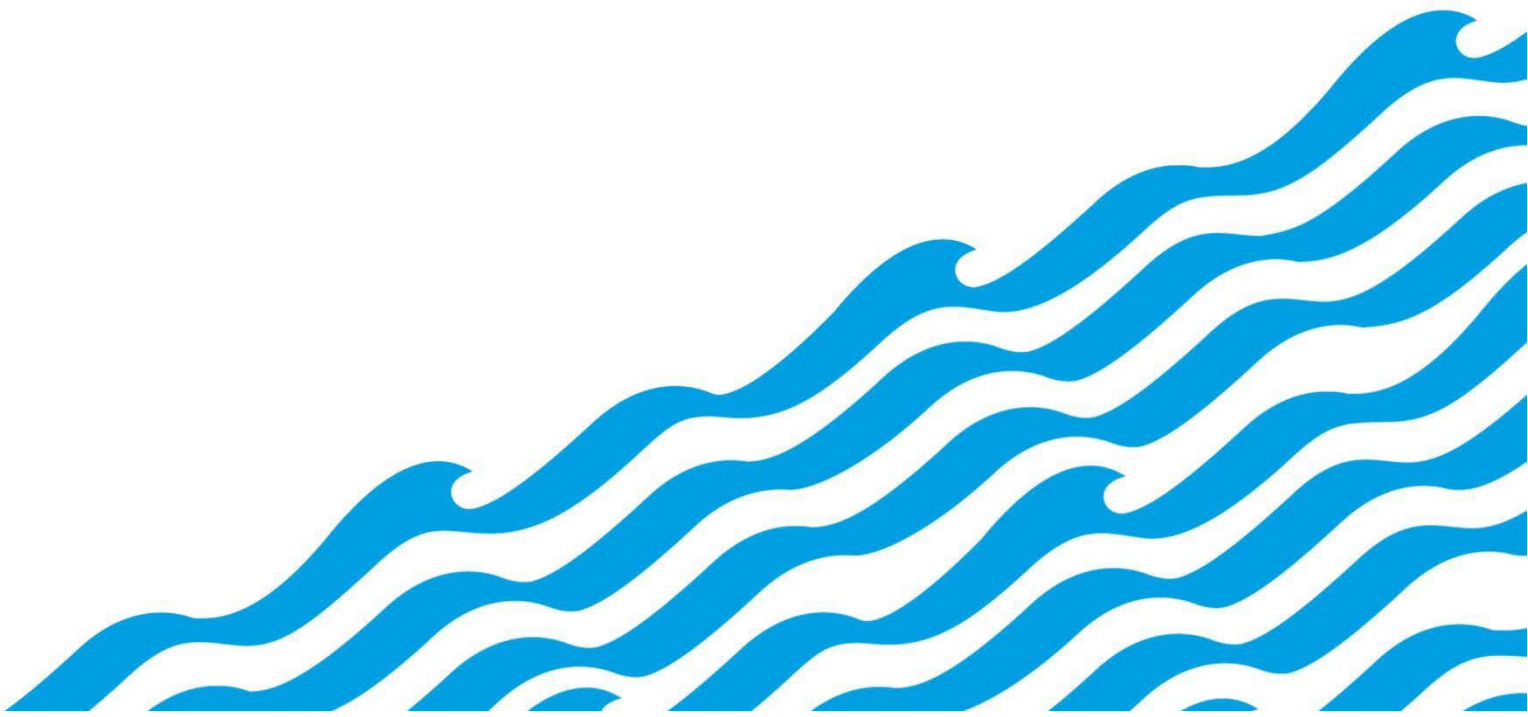

ARVIOINTIKERTOMUS 2017

Tarkastuslautakunta

26.4.2018

Sisällysluettelo

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	4
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	5
2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävä	5
2.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano	5
2.3 Tarkastuslautakunnan toiminta	6
2.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	7
3. TOIMENPITEET AIKAISEMPIEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA	9
3.1 Valtuustokauden 2013–2016 arviointikertomusten erityiset asiat	9
3.2 Vuoden 2016 arviointikertomuksen havaintojen jatkotoimenpiteiden arviointi	9
4. STRATEGIAN JA VALTUUSTON ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA TULOKSELLISUUS	11
Kotkan kaupunkistrategia 2013 -2016	11
Tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi	12
Kaupunginhallitus	12
Ympäristölautakunta	14
Kaupunkirakennelautakunta	14
Sosiaali- ja terveyslautakunta	15
Hyvinvointilautakunta	16
Elinvoimalautakunta	17
Kymenlaakson Pelastuslaitos	18
ICT Kymi	18
5. TALOUDELLISET TAVOITTEET	20
5.1 Tilikauden tulos	20
5.2 Rahoitus	21
5.3 Investoinnit ja leasing	22
6. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUIJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA TULOKSELLISUUS	25
6.1 Liiketoimintayhtiöt	25
HaminaKotka Satama Oy	25
Kotkan Energia Oy	25
6.2 Nollatuottoyhtiöt	26
Kotkan Asunnot Oy	26
Kotkan Toriparkki Oy	26
Cursor Oy	27
Kymen Vesi Oy	27
Kymenlaakson Vesi Oy	27
Kymijoen Ravintopalvelut Oy	28
Kyamk-kiinteistöt Oy	28
Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy	28
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	29

Sunilan Kantola Oy.....	29
Kymijoen Työterveys Oy	30
6.3 Avustettavat yhtiöt.....	30
Kotkan Kaupunginteatteri Oy	30
Kymenlaakson Orkesteri Oy	31
Kotka Marentarium Oy	31
6.4 Osakkuusyhtiöt	32
Kotkan Golf Oy.....	32
Kymenlaakson jäte Oy	32
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	32
Hoiku Oy	32
6.5 Kuntayhtymät	33
Carea.....	33
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä Ekami	33
Kymenlaakson Liitto	34
Itä-Suomen Päihdehuolto.....	34
7. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI JA TOTEUTUMINEN	36
8. HENKILÖSTÖ	37
9. YHTEENVETO	38
10. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE	39
1. Kotkan väestörakenne ja huoltosuhde.....	39
2. Työllisyys.....	39
3. Mittarit.....	39
4. Hallintorajat ylittävä toiminta	40
5. Kaupungin ilmapiiri ja imago	40
6. Luonto ja sen monimuotoisuus	40
7. Hankintojen paikallisuus.....	40

1. PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Tarkastuslautakunta on jäsenistönsä osalta merkittävästi uudistunut viime kunnallisvaalien jälkeen. Kotkan kaupunginvaltuuston alaisessa tarkastuslautakunnassa jatkaa 1.6.2017 jälkeen kaksi aiemman tarkastuslautakunnan jäsentä.

Tarkastuslautakunnan tehtävät kuntaorganisaatiossa ovat uuden kuntalain mukaan lisääntyneet. Tarkastuslautakunnan arviointi- ja tarkastustyöstä on tullut monipuolisempi ja laajempi aiempaan verrattuna.

Hyvään hallintotapaan kuuluvan tarkoitussidonnaisuuden vaatimus ilmentyy vaatimuksena viranomaisen toiminnan käyttämisestä yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin, eikä esim. viranomaisen toimivaltapiiriin kuulumattomien tehtävien hoitamiseen.

Hallinnon lakisidonnaisuudella turvataan yksilön oikeussuoja. Erityisesti lakisidonnaisuus korostuu päätöksenteossa, jossa on kyse yksilön oikeusturvaan liittyvistä asioista. Hyvän hallinnon puolueettomuusperiaate edellyttää sitä, että hallintotoiminnan on oltava asianmukaista ja puolueetonta.

Viranomainen noudattaa muuten päätöksenteossään suurelta osin tarkoituksenmukaisuusharkintaa. Oikeusperiaatteiden osalta päätöksenteon harkinnassa voidaan puhua laillisuusarviointista.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain mukaan tätäkin laajemman toimivallan puitteissa esittää myös tarkoituksenmukaisuusarviointia.

Kotkan tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuustolle esitetyn vuosien 2017 - 2021 arviointisuunnitelman mukaisesti nimennyt jäsenistönsään yhteyshenkilöitä eri tarkastuskohteille. Yhteyshenkilöt valmistelevat tarkastuslautakunnalle arviointikertomusta niiden yhteisöjen ja toimielinten osalta, joihin heidät on nimetty yhteyshenkilöiksi.

Tarkastuslautakunnalla on kuntalain 124.1 §:n mukaan oikeus saada tietoja salassa pidettävistäkin asioista, mikäli se katsoo ne tarpeelliseksi arviointitehtävänsä hoitamiseksi. Tietojensaanti- ja tarkastusoikeuden vastapainona tarkastuslautakunnan jäsenet niin kuin tilintarkastajatkin toimivat virkavastuulla ja heillä on virkavastuun mukainen velvollisuus pitää salassa ne tiedot, jotka he säännöksen nojalla ovat saaneet tietoonsa.

On toivottavaa, että tarkastuslautakunnalle muodostuu kaupungin eri toimielinten ja sidosyhteisöjen sekä kuntalaisten välinen luottamuksellinen ja hedelmällinen yhteistyö ja vuoropuhelu.

Johan Bardy

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävä

Uuden kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta

Tarkastuslautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on kaupunginvaltuuston asettamien strategisista päämääristä ja kriittisistä menestystekijöistä johdettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen sekä tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi.

Arvioinnin tulokset kootaan vuosittain laadittavaan arviointikertomukseen. Arviointikertomuksen tarkoituksena on tuottaa kaupungin johtamisen ja toiminnan kehittämisen tueksi arviointitietoa valtuustolle, muille päätöksentekijöille, kuntalaisille, sidosryhmille ja kaupungin henkilöstölle.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Myös talouden tasapainottamisen, taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman vaikuttavuuden arviointi kuuluvat tarkastuslautakunnalle. Arvioinnin tuottaman tiedon tavoitteena on käytännön päätöksenteon tukeminen.

2.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunta on valittu valtuuston toimikaudeksi vuosille 2017 - 2021. Vuosi 2017 oli tarkastuslautakunnan kokoonpanon kannalta muutosvuosi. Tarkastuslautakunnan vaalissa 5.6.2017 kokoonpanoksi muodostui:

Jäsenet:

Bardy Johan, puheenjohtaja
Romppanen Pirjo, varapuheenjohtaja
Jaakkola Pekka
Heino Leena
Kurki Raimo
Lehkonen Mikko
Pärssinen Merja
Tauria-Huttunen Arja

Varajäsen:

Anssi Avelin
Lehtonen Anja
Merivirta Mertsu
Ekström Britt-Marie
Harjunen Juha
Halinen Heljä
Ojanen Pilvikki
Lassi Esa

Sihteeri:

Kotkan kaupunki
Reihe Juha

Nuorisovaltuuston edustajat:

Meskus Jerico
Määttä Mio

Nuorisovaltuuston edustaja osallistuu tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano alkuvuonna 2017:

Jäsenet:

Säisä Eeva-Liisa, puheenjohtaja
Mustonen Lasse, varapuheenjohtaja
Hömppi Pauli
Kurki Raimo
Lehkonen Mikko
Railo Sointu
Rosberg Tiina
Vaahersalo Eija

Varajäsen:

Lehtonen Anja
Hakkarainen Kari
Piipponen-Pekkola Seija
Simola Seppo
Hirvonen Arto
Kaario Jorma
Hakala-Räsänen Anne
Vantola Sirpa

Sihteeri:

Kotkan kaupunki
Reihe Juha

Nuorisovaltuuston edustajat:

Heiskanen Aaro
Kantanen Julia

2.3 Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat suorittavat ulkoista valvontaa suoraan kaupunginvaltuuston alaisena itsenäisesti, toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomana. Tähän tehtävään kuuluu myös tarkastaa, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tarkastuslautakunnan työ perustuu koko valtuustokaudelle 2017 -2021 laadittuun arviointisuunnitelmaan, jota tarkennetaan vuosittain laadittavalla arvioinnin työohjelmalla.

Toimintavuoden 2017 alkupuolen tarkastuslautakunnan arviointityö sisälsi perehtymistä mm. ympäristötoimeen, joukkoliikenteeseen sekä Kotka Maretarium Oy:n toimintaan. Vuoden 2017 aikana tarkastuslautakunta kokoontui 9 kertaa ennen kuntavaaleja.

Uusi tarkastuslautakunta perehtyi loppuvuoden 2017 aikana mm. Cursor Oy:hyn, tilintarkastuksen tilanteeseen, ICT-Kymin yhdistymiseen KS-Tiedon kanssa sekä uuden kuntastrategian valmistelutilanteeseen. Uusi tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2017 aikana 6 kertaa.

Vuoden 2017 loppupuolella alkoi myös tilintarkastuksen kilpailutuksen toteuttaminen sekä uuden arviointisuunnitelman laatiminen. Toistuvina aiheina vuoden aikana ovat olleet taloustilanne sekä sisäisen tarkastuksen asiat.

Maaliskuussa 2017 palkattu Kotkan kaupungin tietosuojavastaava toimii 50 %

työajasta tarkastuslautakunnan vakituisena sihteerinä.

2.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi perustuu vastuualueiden toiminnastaan antamiin itsearviointi- ja seurantatietoihin sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen arviointitietoihin. Arvioinnissa vastuualueet hyödyntävät mm. arviointitaulukkomallia, joka sisältää riskin kuvauksen, todennäköisyyden ja vaikutusten arvioinnin sekä suoritettujen toimenpiteet.

Vuoden 2017 merkittäviä riskienhallintatoimenpiteitä

Mittavat terveydelliset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit aiheuttavien sisäilmaongelmien hallinnan parantamiseksi on:

- uudistettu sisäilmaongelmiin tarttumisen toimintamalli
- päätetty määräaikaisen sisäilma-asiantuntijan rekrytoinnista
- päätetty panostaa ennakoiviin tutkimuksiin myös rakenteiden osalta
- päätetty parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista kosteuden hallintaa

Maakunta- ja sote-uudistukseen on valmistauduttu monin eri tavoin, mm. osallistumalla maakunnallisen sote-kuntayhtymän rakentamisen, jossa Kotka on ollut yksi merkittävimmistä vastuunkantajista.

Tietosuojalainsäädännön muutoksiin toukokuussa 2018 kaupunki on varautunut hallinnollisin toimenpitein sekä nimittämällä maaliskuussa tietosuojavastaavan. Tietosuojaryhmä aloitti toimintansa toukokuussa. Koulutusta lainmuutoksesta on järjestetty esimieskohderyhmälle.

Julkisten hankintojen kilpailuttamiseen liittyvät riskit on tunnistettu ja niiden hallintaan on käynnistetty kehittämistoimenpiteitä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä tapahtui monin eri tavoin.

Tarkastuslautakunnan ja sisäisen tarkastuksen yhteistyö

Ulkoinen ja sisäinen tarkastus muodostivat yhdessä toimintaa ja painopisteitä ohjaavan tarkastuskokonaisuuden, jolla toimintatapojen ja toiminnan tuloksellisuutta tehostetaan. Sisäinen tarkastus on raportoinut tarkastuslautakuntaa sovitun aikataulun mukaisesti. Tarkastuslautakuntaa kuultiin sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman painopisteitä valittaessa. Painopisteitä ovat 1. kaupungin talous ja sen hallinta, 2. Kantasatamahankkeen eteneminen, 3. Sote- ja maakuntauudistukset.

Tarkastuslautakunta pyrkii omassa työssään varmistamaan tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Riskienhallinta ja sisäinen tarkastus toimivat tarkoituksenmukaisella tavalla ehkäisten osaltaan kaupungin toiminnan haavoittuvuutta.

Ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen toimivat tiiviissä yhteistyössä.

3.TOIMENPITEET AIKAISEMPIEN VUOSIEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN JOHDOSTA

3.1 Valtuustokauden 2013–2016 arviointikertomusten erityiset asiat

Alla olevassa listauksessa on aiheita, joita on nostettu erityisesti esille useamman vuoden arviointikertomuksissa aikavälillä 2013 - 2016.

1. Mittarit
 - a. Mittariston kehittäminen tarkoituksenmukaisemmaksi ja selkeämmäksi (SMART)
2. Talous
 - a. Talouden tasapainottaminen
 - b. Alijäämän kattaminen
 - c. Budjetoinnin realistisuus
 - d. Rahoitus, lainasalkku ja maksuvalmius
3. Työllisyys
 - a. Toimenpiteiden riittävyys ja vaikuttavuus
 - b. Maan keskiarvoa korkeampi työttömyysaste
 - c. Kustannukset

3.2 Vuoden 2016 arviointikertomuksen havaintojen jatkotoimenpiteiden arviointi

Tässä kappaleessa käydään ensin läpi havaintoihin liittyvät vastaukset, jotka kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 2.10.2017 (§ 271)

1. Kotkan kaupungin tilinpäätöksen käsittely

Syyt aikataulun viivästymiselle on annettu sekä asiaan liittyvät kehitysehdotukset kerrottu.
2. Talouden tasapainotus

Asiaan kuuluva selvitys on tehty. Toimenpiteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksessa sekä tilinpäätöksessä, ei erillisellä raportoinnilla.
3. Ostopalveluiden kustannusten nousu

Asiasta on tehty erittäin perusteellinen selvitys, jossa on esitetty vastuualueittain kustannusten toteuma.
4. Työllisyys

Kokonaisuudesta on annettu selvitys. Työllisyystoimikuntaan liittyen ei ole vastausta. Kotkan markkinointiin sekä elinvoiman kehittämiseen liittyen vastauksessa on seudullinen näkökulma.
5. Mittareiden kehittäminen ja vaikuttavuuden arviointi

Mittareiden kehittämisestä on annettu selvitys. Mittareiden kehittämistyön on kerrottu toteutuvan uuden strategian määrittämisen yhteydessä. Päätösehdotusten osalta ei ole suoraa vastausta.

6. Kiinteistöt

Kiinteistöjen osalta on annettu selvitys. Kotkan kaupungille on laadittu toimitilaohjelma, jossa linjataan kiinteistöjen käytön periaatteet ja pitkäjänteinen taloudellisuus.

7. Hyvän hallinnon periaatteiden mukaisen päätöksenteon toteuttaminen

Tähän kohtaan on annettu selvitys. Selvityksessä kerrataan hallintosäännön sisältöä sekä hyvää hallintotapaa. Säännöissä on käsitelty viranhaltijoiden paikallaoloa.

Kaupunginhallituksen vastaukset on annettu valtuustolle tiedoksi (kv 16.10.2017 § 139). Kuten tässä kohdassa edellä esitetystä käy ilmi, tarkastuslautakunnan esittämät havainnot on pääosin otettu asianmukaisesti huomioon, ja ne ovat johtaneet tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kuitenkin erityisesti työpaikkojen syntyminen edellytysten luomisessa tarvitaan edelleen kaupungin eri sektoreiden ja konserniyhteisöjen toisiaan tukevia ja yhteen sovitettuja toimenpiteitä.

Mittareiden kehittämistyötä on jatkettava ja tehostettava, samoin toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia.

Vaikuttavuuden arvioinnista tarkastuslautakunta toteaa kaupunginhallituksen nyttemmin antaneen yleisohjeen vaikutusten arvioinnista päätöksenteossa.

4. STRATEGIAN JA VALTUUSTON ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA TULOKSELLISUUS

Kotkan kaupunkistrategia 2013 -2016

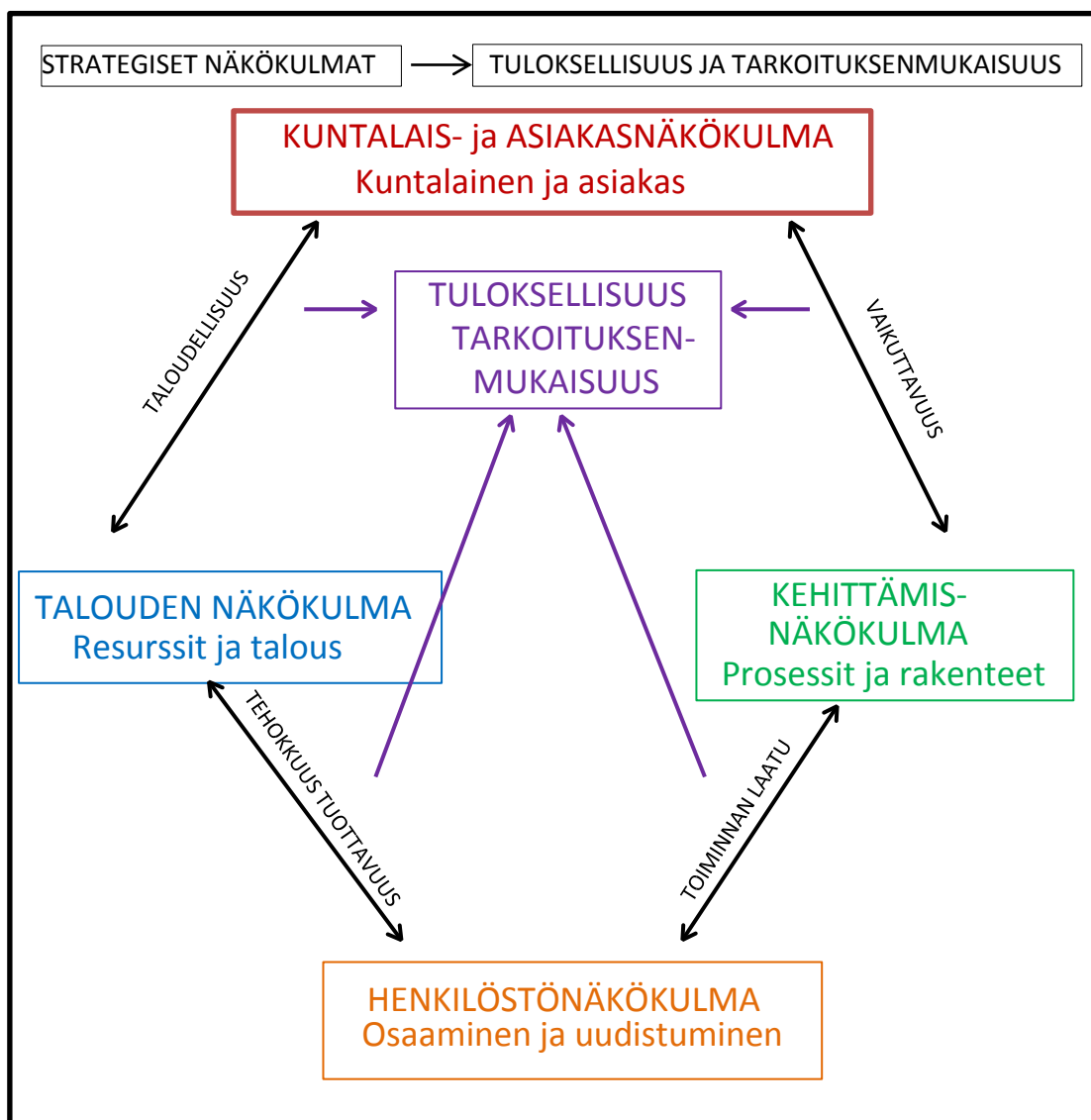
Kotkan kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.8.2013 Kotkan kaupungin kaupunkistrategian vuosille 2013 – 2016. Kaupunkistrategia sisältää vision, 6 strategista päämäärää ja 10 kriittistä menestystekijää. Kriittisissä menestystekijöissä on onnistuttava, jotta edetään vision suuntaisesti.

Kuvassa strategiset päämäärät (1.-6.) ja näiden alla kriittiset menestystekijät, eli asiat, joissa on onnistuttava vision ja strategisten päämäärien saavuttamiseksi.

Tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi

Alapuolella on kuvattu arvioinnin viitekehys, jonka tarkastuslautakunta on päättänyt ottaa arviointityön lähtökohdaksi.

Tuloksellisuus muodostuu toiminnan ja palvelujen vaikuttavuudesta, laadusta, taloudellisuudesta ja tehokkuus-tuottavuudesta.

Tuloksellisuusmittarit mahdollistavat palvelujen ja toiminnan onnistumisen vuosittaisen vertailtavuuden sekä eri mittareiden mittaustulosten keskinäisten vaikutusten arvioinnin palvelujen ja toiminnan kehittämisen perustaksi. Esim. laatu- ja taloudellisuusmittareiden tulokset voivat edellyttää palvelujen rakenteiden ja prosessien, resurssien tai henkilöstön osaamisen syvällisempää analyysiä.

Tarkastuslautakunta arvioi tarkoituksenmukaisuutta kiinnittämällä huomiota merkityksellisten tunnuslukujen hyödyntämisen sekä toiminta- ja asioiden valmistelukulttuurin ja päätöksenteon näkökulmista.

Kaupunginhallitus

Kotkan kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta ja kuntalaissa säädetyistä tehtävistä.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostoon kuuluu kaupunginhallituksen keskuudestaan valitsemat jäsenet, joiden tehtävänä on seurata ja arvioida yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja valmistelee muut kaupunginhallituksen omistajaohjausta koskevat tehtävät.

Kotkan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto sekä kaupunginjohtaja, jotka vastaavat omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoivat konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.

Seutuvaltuusto on Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kuntien kuntalain yhteinen toimielin seutusopimuksen tarkoittamissa asioissa.

Seutuvaltuusto toimii Kotkan kaupunginhallituksen alaisena lautakuntana.

Kotka konserniin yhdisteltyjä kuntayhtymiä ovat lisäksi olleet Carea Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Kotka-Haminan Seudun koulutuskuntayhtymä Ekami, Kymenlaakson Liitto ja Itä-Suomen Päihdehuolto.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymän kaupunkistrategian sekä muiden tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti.

Elinkeinoelämä ja kaupunkikulttuuri

Kesäkuusta 2017 alkaen kaupungissa on aloittanut uusi elinvoimalautakunta. Elinvoimalautakunnan tehtävät sivuavat ja ovat osittain päällekkäisiä kaupunginhallituksen omien, Cursor Oy:n ja Seutuvaltuuston tehtävien kanssa. Toimivan elinkeinopolitiikan tulee tukea yrityksiä uusia investointeja ja etabloitumista kaupunkiin ja lisätä kaupunkilaisten työllisyyttä.

Elinkeinoelämää edistävien tehtävien suunnittelu ja johtaminen edellyttää kaupungin toimielimiltä ja yhteistyökumppaneiden asianomaisten toimielinten hyvää ja tuloksellista johtamista. Tall Ships Racen osalta on onnistuttu vastaamaan kaupungin näkökulmasta positiivisesti tapahtuman aluevaikutusten ja hyvän kaupunkikuvan osalta. Tätä imagoa vahvistaa osaltaan vuosittain järjestettävät valtakunnallisesti tunnetut meripäivät.

Kotkan kaupunki on saamassa uuden kaupunkistrategian, jonka yhteisöllinen laadintaprosessi on sitouttanut ja aktivoinut kaupungin asukkaita ja eri sidosryhmiä. Strategian sisältöön on voinut vaikuttaa monella eri tavalla ja kaupunki on haastanut eri sidosryhmiä sekä kaupunkilaisia mukaan innovoimaan sekä ideoimaan kaupunkimme tulevaisuutta.

On selvää, että lopullinen strategia on syntynyt monista esiin nousseista erilaisista ehdotuksista. Strategian laadinnan loppuvaiheen työstämisessä tarkastuslautakunta pitää ensisijaisen tärkeänä sitä, että kaupungin strategisten tavoitteiden saavuttamiseen laaditaan niiden tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seuraavia ja sellaisinaan tavoitteiden saavuttamista edistäviä mittareita.

Vastuullinen johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö

Kriittiset menestystekijät tältä osin ovat osaava ja oikein mitoitettu henkilöstö kaupungin strategisten tavoitteiden saavuttamista silmällä pitäen. uusi kaupunkiorganisaatio on aloittanut 1.6.2017. Tämä on kuitenkin johtanut vuoden 2017 aikana sairauspoissaolojen lisääntymiseen 19 päivää/työntekijä verrattuna edellisvuoden lukuun 17,8 päivää/työntekijä. Tarkastuslautakunta painottaa tämän osalta hyvän suunnittelun johtamisen ja ennaltaehkäisevän työn merkitystä suhteessa negatiivisiin tuloksiin tältä osin.

Negatiivista tulosta on lisäksi vahvistanut valtakunnallisestikin lisääntyneet sisäilmaongelmat ja niistä johtuneet terveydelliset haitat ja sairaudet.

Toisaalta kaupunginhallitus tiedostaa, että kaupungin toiminta tulisi olla avointa ja oikeudenmukaista, jonka tavoitteen edistämiseksi ja toteuttamiseksi kaupunki on mukana valtiovarainministeriön Avoimen hallinnon kehittämisohjelmassa. Hyvän hallinnon toteutumisen mittareita ja tämän tärkeän periaatteen noudattamisen vaikuttavuuden arviointia voisi olla tarpeen vielä kehittää kaupungin hallinnossa.

Talouden tasapaino

Kaupungin tilinpäätöksessä on aivan oikein havaittu, että edelleen olemassa olevan kaupungin alijäämän kattamistavoitteen saavuttamista voidaan perustellusti tukea kaupungin edelleen jatkettavalla hyvällä kehityksellä tulevien vuosikatteiden osalta. Tämä on kaupungin taloudenpidon ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta ratkaisevan tärkeä suunta.

Kaupunki on vuoden aikana käynyt kaupunginhallituksen johdolla läpi eräitä merkittäviä muutoksia, joista tärkeimmät ovat talouden alalla se, että kaupungin tavoite alentaa merkittävää alijäämäänsä on edennyt mm. Kymenlaakson Sähkön osakkeiden myynnistä saaduilla myyntivoitoilla. Vuoden 2016 kumulatiivinen alijäämä -48 milj. euroa on laskenut -6,3 milj. euroon samalla kun Kotka konsernin kumulatiivinen alijäämä kääntyi vuonna 2017 positiiviseksi ylijäämäksi määrältään +15,7 milj. euroa.

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta suorittaa eri laeissa rakennusvalvontaviranomaiselle sekä terveydensuojelu- ja ympäristöviranomaiselle säädetyt tehtävät. Lisäksi ympäristölautakunta huolehtii elintarvike-, eläinlääkintähuolto- ja muun lainsäädännön mukaan terveyslautakunnalle säädetyt tehtävät. Kotkan ja Pyhtään ympäristölautakunnat muodostavat yhteisen ympäristölautakunnan.

Toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Ympäristölautakunta ei ole asettanut minkäänlaisia taloudellisia tavoitteita. Talouden näkökulmasta viimevuosi oli onnistunut ja talous on tasapainossa. Toimintatuottoja kertyi 157 621 € enemmän mitä oli budjetoitu. Toimintakulut olivat 113 201 € pienemmät kuin budjetissa. Toimintakulujen alitus syntyi pääosin henkilöstökulujen pienenemisellä.

Kaupunkirakennelautakunta

Kaupunkisuunnittelulautakunta ja tekninen lautakunta yhdistettiin 1.6.2017 alkaen kaupunkirakennelautakunnaksi. Lautakunnalle kuuluvat kaupunkisuunnittelun ja teknisten palveluiden vastuualueet.

Kaupunkisuunnittelussa huolehditaan muun muassa kaavoituksesta ja rakennus- ja maaomaisuuden hoidosta, kaupunkikuvan ja kaupunkirakenteen kehittämisestä, rakennussuojelusta ja kaavoitukseen liittyvästä liikenteen suunnittelusta.

Teknisten palveluiden vastualueen tehtävänä on huolehtia muun muassa henkilöliikenteen järjestelyistä sekä katujen, puistojen, liikunta-alueiden ja muiden yleisten alueiden suunnittelemisesta ja rakentamisesta sekä rakennuttamisesta, jätehuollon järjestämisestä ja pelastuslaissa kunnalle annetuista tehtävistä; myös rakennusten ylläpito ja tilahankkeiden suunnittelu, rakennuttaminen ja kunnossapito kuuluvat teknisten palveluiden vastualueeseen.

Kertomusvuonna kaavoitus painottui yleiskaavoitukseen. Seudun strateginen yleiskaava oli nähtävillä kesäkuussa. Kesällä oli nähtävillä luonnoksena myös Kotkan keskustan osa-yleiskaava. Kaupunkikehityksen kannalta keskeisen Kantasataman osalta pantiin vireille asemakaavan muutos, Kantasatama II, jonka tarkoituksena on mahdollistaa XAMK:n Kotkan kampuksen ja Kotkan tapahtumakeskuksen rakentaminen Kantasataman alueelle. Kaavoituksessa edettiin kertomusvuonna pääpiirteissään tavoitteiden mukaisesti.

Kaupungin toimitilaohjelma valmistui huhtikuussa 2017. Valmistuneista uudisrakennuksista mainittakoon Katariinan päiväkoti ja Kotkansaaren paloasema. Kertomusvuotta leimasivat koulujen sisätilaongelmat ja väistötilojen käyttöönotto. Teknisten palveluiden vastualueen toiminta oli pääpiirteissään tavoitteiden mukaista.

Kaupunkirakennelautakunnan talousluvut toteutuivat kertomusvuoden aikana pääosin suunnitellun mukaisesti lukuun ottamatta tiettyjä kertaluonteisia poistoja, jotka kirjattiin tilikauden 2017 aikana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintaympäristössä on tapahtunut eräitä merkittäviä muutoksia. Perhepalveluiden vastualue siirtyi organisaatiomuutoksen yhteydessä 1.6.2017 sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen, ja samalla lasten ja nuorten palveluiden lautakunta lakkautettiin. Perustoimeentulotuki siirrettiin Kelalle vuoden 2017 alusta lukien.

Sosiaali- ja terveyslautakunta vastaa tällä hetkellä sosiaalihuollon, lastensuojelun, terveydenhuollon, vanhustenhuollon, perhepalvelujen ennaltaehkäisevän työn sekä varhaisen tuen palvelujen järjestämisestä. Lautakunnan tehtäviin kuuluu vastata hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, tartuntatautien vastustamisesta sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ennaltaehkäisemisestä.

Vuonna 2017 terveydenhuollon vastualueella on puhelinpalvelua saatu jonkin verran kehitettyä. Nopea sairaanhoitajan vastaanotto toiminta NopSa on aloitettu kaikilla terveysasemilla. Terveys-asemien aukioloaikoja on lisätty, joten palveluja työssäkäyville ja lapsiperheille on voitu parantaa jonkin verran. Tässä esitetty koskee myös suun terveydenhuollon vastuualuetta. Terveyskeskussairaalan ajanvarausjärjestelyjä on pyritty kehittämään, minkä ohella myös esimerkiksi asiakaspalautetta on kerätty säännöllisesti.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa vastaanottokäyntien määrä on kasvanut selvästi. Asiakasääntä saatiin esiin aikaisempaa paremmin perustamalla Miepä-kehittäjät -työryhmä.

Vanhustenhuollon vastualueella palvelutarpeen arviointi toteutuu asetetun määräjän kuluessa. Omaishoidon tukeen on saatu luotua vapaajärjestelyjä. Hoivapalveluissa on lisätty kevyemmän palveluasumisen paikkoja.

Sosiaalihuollon vastualueella työttömyysaste aleni kolme prosenttia, mutta on edelleen korkea eli vuoden 2017 aikana 19,7 - 16,8 prosenttia. Perustoimeentulotuen siirto Kelalle aiheutti erityisesti alkuvuodesta suuria paineita

asiakasohjauksessa. Kunnalle jääneen toimeentulotuen asiakasmäärä laski odotetusti, mutta käsittelyajoissa ei ole pysytty asetetuissa määräajoissa. Perhepalveluiden vastuualueella käynnistyi työ perhekeskusten perustamiseksi verkostoitumalla. Lastensuojelun palveluyksikössä käynnistyi lain edellyttämä palvelutarpeen yksilöinti. Asiakastyytyvyyttä seurataan myös kanteluiden ja muistutusten määrää tarkastelemalla.

Taloslukujen suhteen on todettava, että sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakulut ylittyivät 5,1 miljoonalla eurolla. Valtuusto myönsi lisämäärärahaa 2,6 milj. euroa, josta asiakaspalveluiden ostoihin mielenterveys- ja päihdepalveluissa 1 350 000 euroa, laitospalveluissa 1 080 000 euroa ja lastensuojelun ulkopuolisissa laitossijoituksissa 170 000 euroa. Lisämäärärahasta huolimatta asiakaspalveluiden ostojen määrärahat ylittyivät 1,5 milj. euroa, josta perhepalveluissa 0,7 milj. euroa ja sosiaalihuollossa 0,8 milj. euroa. Henkilöstökulujen säästö on noin 0,6 milj. euroa lisätalousarvioon verrattuna. Samansuuruinen säästö on saatu myös muiden toimintakulujen osalta.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan on kiinnitettävä huomioita realistisen talousarvion laatimiseen, jotta vuosittain ei ole tarvetta lisätalousarviolle.

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta aloitti toimintansa 1.6.2017. Lautakuntaan kuuluvat opetustoimen ja varhaiskasvatuksen vastuualueet sekä nuorisotyön ja liikuntapalveluiden yksiköt. Entinen lasten ja nuortenpalveluiden lautakunta on lisätty liikuntapalveluilla ja perhepalveluiden vastuualue siirtyi sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen.

Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on päivähoiton, varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan, nuorisotyön, lastenkulttuurin, liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön palvelujen järjestäminen. Lisäksi hyvinvointilautakunta huolehtii kunnalle toimialaansa koskevassa erityislainsäädännössä määrättyjen tehtävien suorittamisesta.

Talouden toteutumisen kannalta hyvinvointilautakunnan toimintakate vuonna 2017 oli n. 79 milj. euroa, joka alittaa talousarvion toimintakateluvun n. 1,2 miljoonalla eurolla. Maksutuotot olivat n. 0,5 milj. euroa talousarviolukua pienemmät, johtuen pääosin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen vaikutuksesta.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvinvointilautakunnan osalta pääosin. Tavoitteita, jotka eivät toteutuneet, olivat mm. sairauspoissaolojen väheneminen, joidenkin liikuntatilojen käyttö sekä se, että peruskoulut eivät olleet mukana valtakunnallisessa vertailussa, jossa olisi mitattu sijoittumista valtakunnalliseen tasoon nähden.

Perusopetuksen vuotta 2017 leimasi koulurakennusten kuntoon liittyvät toimenpiteet. Langinkosken ja Korkeakosken koulurakennukset purettiin vuoden aikana. Lisäksi muitakin kouluja toimi väistötiloissa lähinnä sisäilma-asioiden takia. Lisäksi perusopetuksessa käytiin läpi muutosta uuden opetussuunnitelman sisällön toteuttamiseksi.

Varhaiskasvatuksen osalta vuoden 2017 toimintaa leimasi palveluverkkoon liittyvät toimenpiteet. Uutena yksikkönä avautui Katariinan päiväkotitoiminta. Hyvinvointilautakunta hyväksyi kesäkuussa Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman, joka otettiin käyttöön 18.2.2017.

Nuorisotyön alueella jatkui vahva kehittämistyö vuoden 2017 aikana. Kotkansaarella

avattiin yhteisöotalo Messi entisiin Greipin ja Palotornin päiväkodin tiloihin. Kotkan Ohjaamon toiminnassa on tehty kokeiluja mm. käyttöönottamalla lyhytaikaisten työmahdollisuuksien hallintaan ja tekemiseen liittyvä mobiilisovellus WorkPilots.

Liikuntapalveluiden osalta vuoden 2017 aikana tehtiin päätöksiä asiakasmaksujen tasosta. Tämän seurauksena mm. uimahallien käyttömaksut alenivat n. 30 %.

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan missio:

Elinvoimalautakunnan erityisenä tehtävänä on vastata kaupungin vetovoiman kehittämistä. Lautakunnan vastuulla ovat: elinkeinopalvelujen edistäminen, huolehtiminen toimivista yhteyksistä elinkeinoelämään, osaltaan seudun kehitys ja edunvalvonta, kaupunki- ja elinkeinostrategian valmistelu, kulttuuritoiminnan ja tapahtumien sekä museo- ja kirjastopalvelujen järjestäminen, kaupungin viestinnän organisointi ja kehittäminen kaupunginhallituksen puolesta sekä kansalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen.

Elinvoimalautakunta on toiminut 6/2017 lähtien, mutta vastuualueilla on pitkä historia.

Strategisten painopisteiden toteutuminen ja toimintaa kuvaavia tunnuslukuja:

- Leipomojätteiden käsittely-yritys ja sähköveneiden valmistusyritys sijoittuvat Kotkaan.
- Uudet oppimisympäristöt: XAMK-keskustakampus- ja tulevaisuuden virtuaaliyliopisto- hankkeet etenevät.
- 58 internet-, e-aineisto- tai mobiililaitteopastustilaisuutta (tavoite 30)
- 16 yrittäjän ydintiimit ovat osallistuneet yrityskiihdyttämön toimintaan (tavoite 10 yrityksen kiihdytys)
- Vaikuttavamman viestinnän ja seutumarkkinoinnin edistämiseksi on käynnistetty monia toimenpiteitä eri toimijoiden kanssa.
- Kulttuuripalveluiden kävijämäärä 1 088 394 (tavoite 500 000)
- Vellamon (ml. Tarmo) kävijämäärä 147 987 (tavoite 105 000)
- Vellamon tulot 2,87 euroa/kävijä (tavoite 3,8 euroa/kävijä)
- Kirjaston käyttäjiä 520 407 (tavoite 450 000)
- Järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä 1697 (tavoite 800)
- Tapahtumia järjestetty kesäkauden ulkopuolella 1 148 (tavoite tapahtumien yhteismäärästä vähintään puolet) ja Kotkansaaren ulkopuolella 148 (tavoite 200)
- Kulttuurin tiedotuksen tehostamista toteutettu Cursorin ja Kouvolan kanssa tapahtumakalenterin ja käyttäjäpalautteen muodossa.
- Sijoitus kilpailukyky- ja vetovoimamittauksissa yksi sija vuoden 2015 koreampi tulos (tavoite 2 sijaa)
- Majoittuvien matkailijoiden määrä Kotkassa tammi-marraskuussa 117 000 (tavoite 120 000/koko vuosi)
- Uusia työpaikkoja nettona 161 (tavoite 63)
- Maahanmuuttajien kotouttamisen edistämiseksi suunniteltu kerhotoiminta ei onnistunut vaikean henkilöstötilanteen vuoksi.
- Toimenpiteitä hankintojen paikallisuusasteen lisäämiseksi on käynnistetty, mutta hankintojen paikallisuusasteen seurantaan ei ole välineitä.
- Museotoimen- ja kulttuuritoimenjohtaja ovat olleet mukana valtionhallinnon rahoituskriteerien uudistuksessa.
- Ympäristö, kestävä kehitys ja turvallisuus on varmistettu tapahtumajärjestäjien konsultoinnilla ja turvallisuuden erityispainotuksella.

Kaupunkikehitystoimia, viestintää ja kulttuuritoimia on kehitetty monin tavoin

kaupungin elin- ja vetovoiman lisäämiseksi mm. kahden tuotantolaitoksen sijoittumispäätöksen toteutuminen, Kotka-brändin esiin nostaminen sekä suurten tapahtumien (Meripäivät ja The Tall Ships Races sekä risteilijävierailut) onnistuminen.

Elinvoimalautakunnan tilinpäätös ja toimintakertomus toteutetaan 1.6.2017 voimaan tulleen organisaatorakenteen mukaisena. Talouden raportointiin sisältyy kaupunkikehityksen ja kulttuurin vastualueen talousarvio vuodelle 2017 ja toteutuneet kustannukset 1.1.2017 alkaen. Toimintatuotot ylittyivät 1,37 % ja toimintakulut alittuivat 0,44 % lisätalousarviosta. Toimintakate toteutui 99,7 % ja ulkoisen toimintakatteen toteuma oli 99,1 %.

Kymenlaakson Pelastuslaitos

Kymenlaakson Pelastuslaitoksen tehtävänä on ylläpitää ja edistää koko Kymenlaakson maakunnan alueella kansalaisten turvallisuutta. Kymenlaakson Pelastuslaitos tuottaa palvelutasopäätöksen mukaisia pelastustoimia sekä yhteistoimintasopimuksen mukaisia ensihoidon palveluja. Pelastuslaitoksen tehtäviin kuuluu myös onnettomuusriskeistä tiedottaminen sekä onnettomuustilanteiden ehkäisy.

Vuosi 2017 oli tavoitteiden toteutumisen osalta Kymenlaakson Pelastuslaitoksella kiitettävä. Toiminnalliset sekä strategiset tavoitteet toteutuivat suuremmilta osin vuonna 2017. Hälytysmäärä oli hieman korkeampi vuonna 2017 kuin vuonna 2016 mutta siihen Kymenlaakson Pelastuslaitoksen on lähes mahdoton vaikuttaa. Pelastuslaitos on myös tukenut työntekijöidensä esimieskoulutusta ja henkilöstö on hyvinvoivaa.

Talous on tasapainossa, vaikka asukasta kohti vuotuiset kustannukset olivat hieman nousseet viimevuodesta 80,37 € vuonna 2017 (78,99 € vuosi 2016). Tilikauden tulos oli 345 405 € ylijäämäinen. Toimintakate oli 158 000 € talousarviota suurempi 1 423 295 € ja se kattoi kaikki Pelastuslaitoksen sekä ensihoidon ajoneuvojen investoinnit.

ICT Kymi

ICT Kymi on toiminut kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen johtokunta on vastannut kuntalain 49 §:n tarkoittamana kuntien yhteisenä toimielimenä Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kuntien tietotekniikkapalvelujen tuottamisesta.

ICT Kymi on tuottanut perustietotekniikkapalveluja Kotkan kaupungille, Haminan kaupungille ja Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnille.

Kotkan kaupunginhallitus ja sittemmin kaupunginvaltuusto hyväksyivät vuoden aikana, että Etelä-Kymenlaakson kuntia palveleva ICT Kymi kunnallisen liikelaitoksen tietotekniikkapalvelujen liiketoiminta varoineen ja velkoineen luovutetaan apporttina Kaakkois-Suomen Tieto Oy:lle 1.1.2018 ja ICT Kymi kunnallisen liikelaitoksen henkilöstö siirtyy Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi liiketoimintasiirron yhteydessä Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n osakkeenomistajien välisen osakassopimuksen ja lakkautti ICT Kymi kunnallisen liikelaitoksen yllä mainitusta ajankohdasta lukien. Samalla päättyy Kotkan, Haminan, Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän yhteistyösopimus perustietotekniikkapalvelujen järjestämisestä.

Tietohallintoon ja ICT – ratkaisuihin liittyvät valmistelut muodostavat keskeisen osan

maakunta- ja soteuudistuksen kansallista ja maakuntakohtaista valmistelua. Kaupunginhallituksen mukaan maakunnan ICT-palvelutuotannon järjestämistä tulisi suunnitella siten, että se mahdollistaa sekä kuntien että maakunnan ICT-palveluiden tehokkaan tuottamisen.

Kymenlaakson kuntien tietohallinnoissa on huomioitu edellä kuvatut maakunta- ja soteuudistuksesta aiheutuvat toimintaympäristön muutostarpeet ja ne haluavat toimillaan varmistaa kuntien ICT-palveluiden tuottamisen.

Tavoitteena on ollut muodostaa Kymenlaaksoon kuntien yhdessä omistama ICT-yhtiö, joka on riittävän vahva ICT-palveluiden tuottajaksi sekä alueen kunnille että Kymenlaakson maakunnalle ja jolta kansallinen ICT-palvelukeskus voi hankkia palveluita.

Nopein ja perustamiskustannuksiltaan edullisin ratkaisu on nähty olemassa olevaa osakeyhtiötä Kaakkois-Suomen Tieto Oy:tä yhdistämällä ICT Kymi -kunnallinen liikelaitos Kaakkois-Suomen Tietoon. Yhdistymisen merkittävimmiksi eduiksi on arvioitu työpaikkojen, osaamisen ja omistajaohjauksen säilyminen maakunnassa sekä yhdistymisellä saavuttaa synergiaetuja. Näiden tavoitteiden saavuttaminen jää tulevaisuudessa lähemmin arvioitaviksi.

5. TALOUDELLISET TAVOITTEET

5.1 Tilikauden tulos

Kotkan kaupunki

Tilikauden tulos oli 41,5 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä oli 41,7 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä verrattuna edelliseen vuoteen on 48,5 milj. euroa parempi.

Kotkan kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) vuonna 2017 oli yhteensä 413,2 milj. euroa. Tuottojen määrä yhteensä pieneni edellisestä tilikaudesta yhteensä 2,6 milj. euroa.

Kotkan kaupungin kulujen (toimintakulut, korkokulut ja rahoituskulut) kokonaismäärä oli 386,1 milj. euroa. Kulujen vähennys oli 17,0 milj. euroa.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tilinpäätöksen 2017 vuosikate oli 28,9 milj. euroa ja se parantui edellisestä vuodesta 14,2 milj. eurolla.

Tilikauden 2017 tulokseen vaikuttivat merkittävästi satunnaiset erät. Tilikauden satunnaiset erät olivat yhteensä 39,2 milj. euroa ja muodostuvat Kymenlaakson Sähkö Oy:n osakkeiden myyntivoitosta 40,5 milj. euroa sekä Kotkan Toriparkki Oy:n osakkeiden myyntitappiosta 1,3 milj. euroa.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos
Toimintatulot	90,8	92,5	89,1	92,6	84,7	-7,9
Valmistus omaan käyttöön	1,5	1,7	1,6	2,0	1,8	-0,2
Toimintakulut	-385,4	-388,1	-391,0	-397,7	-381,1	16,6
TOIMINTAKATE	-293,2	-293,9	-300,2	-303,1	-294,6	8,6
Verotulot	207,7	209,5	211,1	209,6	216,2	6,6
Valtionosuudet	90,2	91,1	96,7	106,3	106,2	-0,1
Rahoitustulot ja -menot	1,3	0,7	2,3	1,9	1,0	-0,9
Korkotuotot	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,0
Muut rahoitustuotot	7,0	5,7	6,8	6,7	5,4	-1,3
Korkokulut	-4,0	-3,7	-3,0	-2,4	-1,9	0,5
Muut rahoituskulut	-2,7	-2,2	-2,3	-3,0	-3,2	-0,2
VUOSIKATE	6,0	7,4	9,9	14,7	28,9	14,2
Poistot ja arvonalentumiset	-21,3	-20,5	-18,7	-21,9	-26,6	-4,7
Satunnaiset erät	1,4	19,4	0,0	0,2	39,2	39,0
TILIKAUDEN TULOS	-14,0	6,2	-8,8	-7,0	41,5	48,5
Tilinpäätössiirrot	1,2	3,8	0,3	0,3	0,3	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-12,7	10,1	-8,5	-6,8	41,7	48,5

Konserni

Konsernin tilikauden tulos oli 63,5 milj. euroa ja tilinpäätöserien jälkeen tilikauden ylijäämä oli 57,5 milj. euroa. Vuoden 2016 tilikauden ylijäämä oli 6,8 milj. euroa. Merkittävän osa tilikauden ylijäämästä muodostaa kaupungin omistamien Kymenlaakson Sähkön osakkeiden myynnistä saatu myyntivoitto. Konsernin erinomaisen tuloksen taustalla on joka tapauksessa jokaisen konserniyhteisön hyvä vuosi suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Konsernin toimintatuotot kasvoivat 0,5 % ja toimintakulut pienenevät 1,5 %.

Toimintakate parani 2,5 % ja 6,2 milj. euroa. Vuosikate riittää kattamaan vuosipoistojen määrän. Konsernin rahoituskulut olivat 10,3 milj. euroa ja ne pienenevät 1,1 milj. euroa ja 9,7 %:a.

Konsernin lainakanta pieneni 34,0 milj. euroa, suhteellinen velkaantuneisuus laski 5,3 %:a ollen 106,9 %. Kun luku on yli 100 %, se merkitsee, että velkojen määrä ylittää käytettävissä olevat tulot ja osoittaa, että kyky selviytyä velkojen takaisinmaksusta on heikentynyt. Omavaraisuusaste nousi 36,8 %:iin. Konsernitaseen kertynyt ylijäämä on 293 euroa/asukas, kun se edellisenä vuonna oli alijäämäinen 772 euroa /asukas.

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos
Toimintatulot	288,7	275,7	263,8	282,3	283,6	1,3
Toimintakulut	-530,5	-533,4	-526,6	-538,9	-530,8	8,0
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	4,7	3,7	2,1	4,3	1,2	-3,1
TOIMINTAKATE	-237,1	-254,0	-260,6	-252,3	-246,0	6,2
Verotulot	206,6	208,2	209,7	208,1	214,8	6,6
Valtionosuudet	90,2	108,6	114,1	123,5	120,9	-2,6
Rahoitustulot ja -menot	-13,7	-13,0	-11,6	-11,2	-10,0	1,2
Korkotuotot	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,0
Muut rahoitustuotot	1,1	0,3	0,3	0,1	0,2	0,1
Korkokulut	-12,4	-11,3	-9,7	-8,4	-6,9	1,5
Muut rahoituskulut	-2,8	-2,3	-2,4	-3,0	-3,4	-0,4
VUOSIKATE	46,0	49,8	51,5	68,2	79,7	11,5
Poistot ja arvonalentumiset	-57,6	-52,7	-52,3	-56,0	-64,3	-8,3
Omistuksen eliminointierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Satunnaiset erät	1,5	0,0	0,0	0,2	48,2	48,1
TILIKAUDEN TULOS	-10,2	-3,1	-0,9	12,2	63,5	51,2
Tilinpäättösiirrot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden verot		-1,0	-0,9	-2,5	-3,1	-0,5
Laskennalliset verot		-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	0,0
Vähemmistöosuudet	-1,1	-2,2	-1,7	-2,8	-2,7	0,1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-11,3	-6,5	-3,7	6,8	57,5	50,7

Kaupunki on tehostanut talouden hoitoaan palvelurakenteiden ja palvelukonseptien kehittämisen avulla. Tilinpäätös olisi ylijäämäinen ilman satunnaisia myyntitulojakin (mm. KSOY:n osakemyynti, LIDL-tonttikauppa, Kotkan Toriparkki Oy:n osakemyynti).

Kumulatiivinen alijäämä pieneni -6,3 milj. euroon (edellinen vuosi - 48 milj. euroa).

5.2 Rahoitus

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen korjauserät. Tulorahoituksen korjauserät 5,1 milj. euroa muodostuivat omaisuuden myyntivoitoista ja -tappioista 1,3 milj. euroa sekä pakollisten varausten vähennyksistä 3,8 milj. euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 21,9 milj. euroa. Investointien rahoitusosuuksia toteutui 1,4 milj. euroa. Kaupunki sai käyttöomaisuuden myyntituloja 39,7 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 82,2 milj. euroa.

Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikaudella 30,0 milj. euroa, joka vastasi talousarvioon merkittyä lainatarvetta. Pitkäaikaiset lainat vähenivät 35,9 milj. euroa, joten nettomääräisesti pitkäaikainen lainakanta väheni. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 3,9 milj. euroa.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	6,0	7,4	9,9	14,7	28,9	14,2
Satunnaiset erät	1,4	19,4	0,0	0,2	39,2	39,0
Tulorahoituksen korjaukset	-2,2	-22,8	-0,6	1,2	-5,1	-6,3
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-17,0	-21,9	-24,9	-21,3	-21,9	-0,6
Rahoitusosuudet investointeihin	-0,2	0,2	1,7	0,2	1,4	1,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5,1	3,0	0,5	2,3	39,7	37,5
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-6,8	-14,7	-13,4	-2,8	82,2	85,0
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,3	0,0	0,0	4,5	4,5
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33,5	-34,2	-32,4	-28,5	-35,9	-7,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	9,1	17,3	17,3	27,7	-3,8	-31,5
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	1,3	1,3	-1,5	0,1	-2,5	-2,6
Rahoituksen rahavirta	6,8	14,7	13,4	29,2	-6,8	-36,1
Rahavarojen muutos	0,0	0,0	0,0	26,5	75,4	49,0
Rahavarat 31.12.	0,0	0,0	0,0	26,5	101,9	
Rahavarat 1.1.	0,0	0,0	0,0	0,0	26,5	

Kotkan kaupunginvaltuusto hyväksyi Kotkan kaupungille laaditun sijoitussuunnitelman, joka sisältää sijoitustoimintaan liittyvät periaatteet sekä ehdotuksen salkkujaosta. Sijoitussuunnitelmaan sisältyy myös Kymenlaakson Sähkö Oy:n osakekaupasta saatujen varojen sijoittaminen. Yhtenä sijoituskohteena oli HaminaKotka Satama Oy, jolle myönnettiin 30 milj. euroa lainaa toiminnan kehittämiseen. Toisena kohteena oli Kotkan Energia Oy, jolle myönnettiin 5 milj. euroa lainaa sekä 5 milj. euroa pääomalainaa kehityshankkeisiin. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti sijoittaa 20 milj. euroa tapahtumakeskuksen rakentamiseen sekä varasi 5,6 milj. euroa pääomalainaan kampuksen rakentamista varten.

5.3 Investoinnit ja leasing

Investoinnit

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto investointien toteutumisesta, jonka nettoloppusumma on 17,9 milj. euroa positiivinen. Investointien nettoloppusumma on positiivinen, koska osakkeissa ja osuuksissa näkyvät Kymenlaakson Sähkön ja Toriparkin tulot.

HANKERYHMÄ		Talousarvio 2017	Talousarvio- muutokset	Lisätalous- arvio 2017	Toteuma	Poikkeama
Aineeton käyttöomaisuus	Investointien hankinnat	-829	0	-829	-250	578
	Rahoitusosuus	0	0	0	0	0
Aineeton käyttöomaisuus Yht.		-829	0	-829	-250	578
Ensikertainen kalustaminen	Investointien hankinnat	-280	0	-280	-194	86
	Ensikertainen kalustaminen Yht.	-280	0	-280	-194	86
Irtain omaisuus	Investointien hankinnat	-860	0	-860	-640	220
	Rahoitusosuus	0	0	0	0	0
Irtain omaisuus Yht.		-860	0	-860	-640	220
Kiinteä omaisuus / ostot	Investointien hankinnat	-2 000	0	-2 000	-540	1 460
	Käyttöön myynti	0	0	0	39	39
Kiinteä omaisuus Yht.		-2 000	0	-2 000	-501	1 499
Liikenneväylät	Investointien hankinnat	-3 071	0	-3 071	-2 144	927
	Rahoitusosuus	0	0	0	0	0
Liikenneväylät Yht.		-3 071	0	-3 071	-2 144	927
Liikuntapaikat	Investointien hankinnat	-220	0	-220	-177	43
	Rahoitusosuus	50	0	50	77	27
Liikuntapaikat Yht.		-170	0	-170	-100	70
Osakkeet ja osuudet	Investointien hankinnat	0	0	0	-7 118	-7 118
	Käyttöön myynti	0	0	0	38 466	38 466
Osakkeet ja osuudet Yht.		0	0	0	31 348	31 348
Puistot ja leikkipaikat	Investointien hankinnat	-450	0	-450	-450	0
Puistot ja leikkipaikat Yht.		-450	0	-450	-450	0
Suunnittelu	Investointien hankinnat	-200	0	-200	-248	-48
Suunnittelu Yht.		-200	0	-200	-248	-48
Talonrakennus Budjetti	Investointien hankinnat	-8 010	0	-8 010	-7 132	878
	Rahoitusosuus	475	0	475	425	-50
Talonrakennus Budjetti Yht.		-7 535	0	-7 535	-6 707	828
Uudet alueet	Investointien hankinnat	-1 400	0	-1 400	-1 432	-32
	Rahoitusosuus	0	0	0	108	108
Uudet alueet Yht.		-1 400	0	-1 400	-1 324	76
Yhdyskuntarakentaminen	Investointien hankinnat	-100	0	-100	-77	23
Yhdyskuntarakentaminen Yht.		-100	0	-100	-77	23
Venesatamat	Investointien hankinnat	-100	0	-100	-101	-1
Venesatamat Yht.		-100	0	-100	-101	-1
KAUPUNKI YHTEENSÄ		-16 995	0	-16 995	18 612	35 607
Irtain omaisuus	Investointien hankinnat	-1 057	0	-1 057	-1 450	-393
	Rahoitusosuus	0	0	0	1 005	1 005
Kymenlaakson pelastuslaitos Yht.		-1 057	0	-1 057	-445	612
Aineeton käyttöomaisuus	Investointien hankinnat	0	0	0	0	0
Kymijoen työterveys Yht.		0	0	0	0	0
Irtain omaisuus	Investointien hankinnat	0	0	0	-187	-187
ICT Kymi Yht.		0	0	0	-187	-187
LIKELAITOKSET YHTEENSÄ		-1 057	0	-1 057	-631	425
		0	0	0	0	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, NETTO		-18 051	0	-18 051	17 981	36 032

Kuvio: INVESTOINTIEN YHTEENVETO, Talousarvion toteutuminen (1 000 e)

Vuoden 2017 investoinneista yleisesti:

- Investointien hankintoihin ei haettu lisämäärärahaa vuonna 2017.
- Tilikauden investointimäärärahoja jäi käyttämättä (pl. osakkeet ja osuudet) 4,2 milj. euroa. Työohjelmasta siirtyivät vuodelle 2018 Juha Vainon kadun ja sillan toteuttaminen sekä katusuunnitelmasta tehdyn valituksen johdosta Munsaarentien rakentaminen. Myös Maretariumin muutostöihin varattu investointimääräraha jäi suurelta osin käyttämättä.
- Yli miljoonaa euroa käytettiin tilikauden aikana Mussalon teollisuusalueen tasaukseen ja sivupaloaseman uudisrakennukseen. Peruskorjauskohteita tehtiin 4,9 milj. eurolla.
- Sorakatuja päällystämiseen käytettiin 0,5 milj. euroa ja Tiutisen kevyenliikenteen väylään 0,6 milj. euroa.
- Maa- ja vesialueiden ostoon käytettiin 0,5 milj. euroa.
- Käyttöomaisuuden myynneistä kertyi myyntivoittoa tilikauden aikana 1, 2 milj. euroa. Tästä 1,1 milj. euroa tuli Lidl Suomi Ky:n kanssa tehdystä tonttikaupasta.
- Kymenlaakson pelastuslautakunnan vuoden 2017 investointituloja nosti kahden D-luokan öljyntorjuntaveneen öljysuojarahaston maksama korvaus 0,97 milj. euroa. Tämän korvauksen olisi pitänyt kohdistua vuodelle 2016. Kun huomioidaan edellä mainittu virhe, niin korjatut nettoinvestoinnit olivat 1,4 milj.

euroa vuonna 2017. Tilinpäätöksen 2017 vuosikatteella 1,4 milj. euroa pystyttiin kattamaan pelastuksen ja ensihoidon ajoneuvojen investoinnit.

Leasing

Alla olevassa kuviossa on kuvattuna Kotkan kaupungin leasing-rahoitteiset investoinnit vuonna 2017.

	TA2017	Toteuma	Poikkeama
Langinkosken koulu, uudisrakennus	3 500 000	725 644	2 774 356
Korkeakosken koulu, uudisrakennus	2 000 000	338 083	1 661 917
Katuvalojen uusiminen leasingillä	400 000	278 487	121 513
Perusopetuksen digitalisaatio, laitekannan lisääminen OPH:n suositusten mukaisiksi *)	18 000		18 000
Tietotekniikan investoinnit, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen tabletit	12 000	0	12 000
Kaikki yhteensä	5 930 000	1 342 214	4 587 786
*) Laitteet hankittu normaalin hankintaprosessin mukaisesti.			

Kuvio: Leasing-rahoitteiset investoinnit

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että Kotkan kaupunki raportoi leasing-vastuitaan vain tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA TULOKSELLISUUS

Valtuusto asettaa vuosittain tavoitteet konserniyhtiöille. Konsernijaosto sekä kaupunginhallitus johtavat kuntakonsernia. Kotkan kaupunki on organisoinut yhtiöt kolmeen eri kategoriaan eli:

- Liiketoimintayhtiöt
- Nollatuottoyhtiöt
- Avustettavat yhtiöt

6.1 Liiketoimintayhtiöt

HaminaKotka Satama Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Liikennemäärä kasvaa 7 % vuodesta 2016. Suuri osa kasvusta tulee Nord Stream-kaasuputkiprojektista.

Kaksi suurta projektiliikennettä (kaasuputki- ja Sarens-projektit) saadaan hyvin hoidettua -kaasuputkiprojekti tiiviissä yhteistyössä Kotkan kaupungin kanssa.

D-kentän rakentaminen etenee puoliväliin projektin kokonaissuunnitelmasta.

Viime vuosina syntynyt korjausvelka ei enää kasva.

Korvausinvestoinnit säilyvät edellisten vuosien tapaan vähäisinä eli 3 miljoonassa eurossa. D-kentän ja projektiliikenteen edellyttämä rakentaminen kasvattavat uusien investointien määrää merkittävästi ensimmäistä kertaa Haminan ja Kotkan satamien fuusion jälkeen.

Yhtiön tarkoituksena on kehittää ja ylläpitää toimintaedellytyksiä merikuljetuksille ja niitä palveleville yrityksille. Yhtiö huolehtii sataman infrastruktuurista, alusliikenteestä ja nosturipalvelujen tarjoamisesta. Satamakonsernin kiinteistöjen omistus ja hallinnointi on pääosin keskitetty tytäryhtiö Kotkan Satamatalot Oy:lle.

HaminaKotka Satama Oy on saavuttanut keskeiset tavoitteensa kertomusvuoden aikana, ja yhtiön kehitys on muutoinkin ollut myönteistä. Sataman kokonaisliikenne kasvoi kertomusvuonna 9,5 prosenttia edellisestä vuodesta. Sataman asema metsäteollisuustuotteiden vientisatamana vahvistui, erityisesti sahatavaran osalta. Myös transitoliikenne alkoi kehittyä kertomusvuonna aikaisempaa myönteisempään suuntaan. Lisäksi kaasuputkihankkeen ja Sarens-projektin käynnistyminen lisäävät kuljetuksia. LNG-terminaalien rakennustyöt käynnistyivät kertomusvuoden lopulla Haminassa.

Yhtiön pitkäjänteisen kehittämistyön tarkoituksena on sataman tehokkuuden lisääminen ja eri satamanosien järkevä työnjako, jolloin myös kannattavuus kasvaa. Tämä kehitystyö antaa myös mahdollisuuksia uuden satamasidonnaisen teollisuuden hankkimiseen satamaan.

Kotkan Energia Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Tilikaudelta 2016 maksetaan osinkoa vähintään 80 % tilikauden tuloksesta. Perusteena tälle osinkopolitiikalle on Kotkan kaupungin muuttunut vakuuspolitiikka, josta johtuen yhtiö joutuu investoinneissaan varautumaan omarahoitusosuuden kasvuun vähintään 20 %:n tasolle. Osingonmaksussa huomioiden tilikausilta 2013 – 2016 maksettavalle osingolle kaupunginvaltuustossa hyväksytty kokonaistavoite 12,0 milj. euroa.

Kaukolämmön hintataso vastaa valtakunnallista kaukolämmön keskihintaa seurattavassa asiakasryhmässä (+/- 5 %).

Kotkan Energia edistää energiantuottajana aktiivisesti hankkeita, joiden tavoitteena on luoda Kotkan alueelle uusia teollisia ja palvelualan työpaikkoja.

Kotkan Energian tulos jatkui vahvana. Sekä emoyhtiön, että konsernin tilikauden tulos olivat historian parhaimmat. Osinkona tilikaudelta 2016 maksettiin Kotkalle 2,4 milj. euroa. Kotkan Energia on energiantuottajana edistänyt yhdessä useiden teollisten toimijoiden ja Cursor Oy:n kanssa energiankäyttöön liittyviä hankkeita.

Kotkan Energian kuntakonsernille asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Kaupunkistrategian strategisten päämäärien toteutuminen:

- Hyvinvointi ja laadukkaat palvelut tavoitteet saavutettu
- Vireä elinkeinoelämä ja kaupunkikulttuuri tavoitteet saavutettu
- Kestävä kaupunkirakenne ja seutuyhteistyö tavoitteet saavutettu
- Vastuullinen johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö (Henkilöstön osaamisen kehittämisen ja alhaisten sairauspoissaolojen tavoitteet saavutettu)
- Talous on tasapainossa tavoite saavutettu
- Ympäristö, kestävä kehitys ja turvallisuus huomioidaan kaikessa toiminnassa, tavoite saavutettu

6.2 Nollatuottoyhtiöt

Kotkan Asunnot Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Kotkan Asunnot Oy ylläpitää kiinteistösalkkuaan suunnitelmallisesti siten, että sen arvo säilyy ja arvonnousu on mahdollista. Asunnot ja niiden ympäristöt pidetään viihtyisinä ja asukastyytyväisyyttä on hyvä.

Asuntojen kysyntä ja käyttöaste säilyvät hyvänä (97,5 %) sekä vaihtuvuus alhaisena (20 %).

Yhtiön talous on tasapainossa ja vuokrataso on kohtuullinen.

Kotkan Asunnot Oy tarjoaa kotkalaisille ja Kotkaan muuttaville monipuolista ja vuokratasoltaan kohtuuhintaista, turvallista asumista.

Vuosi 2017 oli yhtiölle hyvä. Liikevaihto 16,9 milj. euroa jäi hieman tavoitteesta 17,2 M€. Liiketulos 1.98 milj. euroa (11,7 %) jäi hieman viime vuoden tuloksesta (12,1 %). Vaikka tilikauden tulos pieneni, tilikauden voitto kasvoi viime vuoteen verrattuna pienentyneiden korko- ja rahoituskulujen tähden. Käyttöaste TA 97,5 %, toteutuma 95,7 %.

Vaikka yhtiön asuntojen kysyntä ja käyttöaste ovat olleet laskussa, käyttöaste on edelleen hyvä. Käyttöastetta pyritty parantamaan pitämällä vuokrat edellisvuoden tasolla, toteuttamalla merkittävä määrä asuntojen ja yhteistilojen kunnostuksia, sekä tuomalla vuokraan sisältyvä kaapeli-tv- ja internetliittymä lähes kaikkiin asuntoihin. Suunnitellut investoinnit ja vuosikorjaukset toteutettiin. Energiatohokkuutta ja kulutuksen seuranta tehostettiin jatkamalla kiinteistöjen lämmitys-, automaatio- ja valvontajärjestelmien uudistamista.

Kotkan Toriparkki Oy

Kotkan Toriparkki Oy:n tehtävänä on omistaa autopaikoituskiinteistö sekä harjoittaa autopaikkojen vuokraustoimintaa ja muuta kauppakeskukseen liittyvää toimintaa.

Kotkan Toriparkki Oy myytiin tilikauden 2017 keväällä ja myynnistä seurasi myyntitappiota 1,3 milj. euroa. Kotkan Toriparkin osakkeiden hankintameno oli 2,1 milj. euroa, mutta ennen myyntiä Toriparkin pääomailain 4,5 milj. euroa muutettiin pääomasijoitukseksi. Lisäksi tehtiin 1,7 milj. euron pääomasijoitus, jolla maksettiin Toriparkin Kuntarahoituksen laina korkoineen. Toriparkkiin tehdyt pääomasijoitukset olivat yhteensä 8,3 milj. euroa.

Cursor Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Seudun tavoite +100 nettotyöpaikkaa
Seudulle sijoittuvat investoinnit 50 milj. euroa
Systemaattinen ja tavoitteellinen seudun viestintä

Yhtiön tehtävänä on Kotka-Haminan elinvoimaisuuden vahvistaminen synnyttämällä ja kehittämällä menestyvää yritystoimintaa. Kaupunki osallistuu asukaslukunsa mukaisessa suhteessa strategiaan kehityshankkeisiin Etelä-Kymenlaakson kuntien kanssa.

Cursor Oy on kehittänyt uusia palveluita yritysten uudistumisen tueksi, tehnyt aktiivista työtä seudun investointikohteiden puolesta.

2016 konsernin tappio -91796 €.

2017 konsernin voitto 21678 €.

Seudun tavoite + 100 nettotyöpaikkaa.

Toteutunut + 161 nettotyöpaikkaa.

Yrityksiä perustettu Kotkaan 2017 226 kpl.

Yrityksiä lakkautettu Kotkassa 2017 156 kpl.

Nettolisäys 70 yritystä.

Kymen Vesi Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Veden hintaa ei nosteta, joten hintavertailu muihin vesilaitoksiin nähden paranee.
Veden laatu säilyy hyvänä ja täyttää viranomaisveloitteet.
Jätevesien ylivuotopäästöt vesistöihin pyritään minimoimaan.
Tehokkuutta lisätään mm. lisäämällä energiatehokkuutta ja vähentämällä vuotovesimääriä.

Kymen Vesi Oy tavoitteena on tuottaa vesihuoltopalveluja laadukkaasti, turvallisesti ja taloudellisesti Kotkan, Kouvolan sekä Pyhtään alueelle.

Varsinaisen toiminnan kannalta Kymen Veden vuosi 2017 toteutui odotusten mukaisesti. Veden hintaa ei nostettu vuodelle 2017 ja veden myyntimäärät sekä yhtiön liikevaihto säilyivät edellisvuoden tasolla. Veden laatua tarkkailtiin valvontatutkimusohjelman mukaisesti eikä laadussa havaittu laatuylityksiä. Jätevesiverkoston vuotovesimäärä oli kuitenkin keskimääräistä korkeampi sateisesta syksystä johtuen. Investoinneissa keskityttiin verkoston saneerauskohteisiin sekä toteutettiin vesihuoltolain mukaiset vaikutukset hulevesijärjestelyihin.

Kymenlaakson Vesi Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Veden laatu säilyy hyvänä ja täyttää viranomaisveloitteet.
Tuotetaan vesilaitoksille riittävä määrä laadukasta talousvettä.
Parannetaan poikkeustilanteiden valmiutta käynnistämällä tarpeelliset investointihankkeet.

Kymenlaakson Veden (tukkuvesiyhtiö) strategia pohjautuu Kymen Veden strategiaan. Kymenlaakson Vedellä ei ole omaa henkilöstöä, vaan se ostaa henkilöstöpalvelut Kymen Vedeltä.

Veden laadussa ei havaittu vuoden aikana laatupoikkeamia ja veden toimituskapasiteetti säilyi riittävällä tasolla varautuen myös poikkeuksellisiin vedenkulutuksen huippuihin. Varautumista parantavat rakennushankkeet, rinnakkaisvesijohdon rakentaminen välille Kuivalan tekopohjavesilaitos - Keltakangas sekä yhdysvesijohtohanke käynnistyivät suunnitellusti.

Kymijoen Ravintopalvelut Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Yhtiö tekee väh. budjetin mukaisen tuloksen ja kassatilanne säilyy hyvänä

Asiakashintoja ei nosteta

Yhtiön lainojen lyhennykset ja investoinnit hoidetaan tulo-rahoituksella

Yhtiö hankkii väh. yhden uuden julkisen sektorin asiakkaan, mieluiten omistaja-asiakkaan

Yhtiö toteuttaa ja ottaa käyttöön keskuskeittiön laajennusosan

Yhtiö pyrkii selvittämään roolinsa jatkossa toimintaympäristön muutoksiin liittyen (sote- ja maakuntahallintomuutokset)

Yhtiön tavoitteena on lisätä hyvinvointia tarjoamalla laadullisesti ja hinnallisesti kilpailukykyisiä ravintopalveluita, jotka täyttävät valtakunnalliset ravitsemussuosituksen. Kymijoen Ravintopalvelut Oy tuottaa ravintopalveluja eri toimijoille sekä yksityisille asiakkaille Kymenlaakson maakunnan alueella. Palvelusektoreita ovat: lasten ja nuorten ravintopalvelut, potilaiden ja ikäihmisten ravintopalvelut, ravintolat ja henkilöstöruokailupalvelut, ateria- ja kauppakassipalvelut sekä juhlapalvelut.

Kymijoen Ravintopalvelut Oy saavutti tavoitteet täyttävän tuloksen vuonna 2017, n. 368 t€. Lisäksi lähes kaikki toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2017 saavutettiin. Kylmäruokatuotannon piiristä jäi ulkopuolelle ainoastaan yksi väistötiloissa toimiva koulu. Kokonaisarvio Kotkan kaupungille on, että yhtiö on pidetty hyvässä tuloksellisessa ja toiminnallisessa kunnossa.

Kotkan Julkiset Kiinteistöt Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

1. Palvelutuotanto

Yhtiöllä on Kiinteistöjä yhteensä 23, uusin on Karhuvuoren koulu, joka valmistui lokakuussa 2015.

Yhtiön omistamia Kiinteistöjä pyritään myymään 1-3 kpl vuoden aikana. Rakennusten käyttöaste säilytetään vähintään nykyisellään, mutta tavoite on lisätä käyttöastetta yli 90 %.

2. Toiminnallinen katsaus

Yhtiön toiminta kauden 2017 toteutuu yhtiön hallituksen hyväksymän talousarvion ja toimintaohjelman mukaisesti.

Yhtiö ostaa kiinteistöhuoltopalveluita omistajaltaan palvelusopimusten mukaisesti. Palveluita selvitetään ja kehitetään ja näin pyritään saavuttamaan kustannussäästöä.

Yhtiön vuokrasaatavien määrä pidetään kohtuullisena.

Yhtiölle palkataan oma hallinnon työntekijä

Yhtiön rakennuksista on lähtenyt vuokralaisia pois ja käyttöaste on jo pudonnut ja putoaa edelleen arviolta 75 %:in vuoden 2017 aikana.

Osassa rakennuksia tehdään sisäilmakorjauksia, käyttöasteen nostamiseksi kannattavalle tasolle.

3. Rahoitus

Yhtiön talouden suunnittelussa huomioidaan yleinen kustannuskehitys.

Yhtiön maksuvalmius pyritään pitämään hyvänä

Korjauskulut rahoitetaan kassavaroin eikä yhtiöllä ole lisälainanottotarvetta.

Yhtiön toimialana on Kotkan kaupungissa omistaa tai hallita vuokraoikeuden nojalla kiinteää omaisuutta sekä omistaa ja hallita niillä olevia tai niille rakennettavia rakennuksia, harjoittaa tilojen ja huoneistojen vuokrausta sekä käydä niillä kauppaa. Lisäksi yhtiön toimialana on omistaa toimitilojen ja asuntojen hallintaan oikeuttavia osakkeita.

Yhtiölle asetetut tavoitteet saavutettu ja toiminnan tehokkuus ja tuottavuus ovat

entisestään parantuneet. Yhtiön toimintasuunnitelman käyttöasteen tavoite 80 % on ylittynyt, ollen 88 %. Yhtiön talous on kääntynyt tappiollisesta voitolliseksi. Vuoden 2017 tulos on 202 863 €, edellisen vuoden tuloksen ollessa -430 026 €. Yhtiön toiminnassa vuoden 2017 aikana toimenpiteitä vaativat merkittävästi monet rakennukset sisäilma-asioissa ilmenneiden ongelmien vuoksi.

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy

Yhtiön toiminta-ajatus on tuottaa Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:lle korkeakoulun tarpeiden mukaiset tilat tehokkaasti ja taloudellisesti kestävin periaattein. Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy on yhtiön ainut asiakas, jolle kaikki yhtiön omistamat tilat on vuokrattu. Yhtiön vastuulla ovat investointiluonteiset projektit, peruskorjaukset sekä uudisrakentaminen.

Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa, vain osa-aikainen toimitusjohtaja. Yhtiön toiminnasta ja koosta johtuen toimintasuunnitelmaa ei ole dokumentoitu tai asetettu mittaritavoitteita muilta osin kuin talouden osalta.

Vuoden 2017 talous on suunniteltu siten, että yhtiön lainojen hoidon, hallinnon ja ostettavien taloushallintopalveluiden kulut saadaan katettua toimitiloista perittävällä vuokralla.

Yhtiön toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Talous on toteutunut suunnitellusti.

TP 2017 2 700 000
Liikevoitto 1 713 949
Tilikauden tulos 1 636 085

Metsolan kampuksen korvaavan uudisrakennuksen suunnittelu on käynnistynyt. Hankesuunnittelu on aloitettu ulkopuolisen asiantuntijan avustamana loppuvuodesta 2017.

Sunilan Kantola Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Talon vuokraustoimintaa ja markkinointia kehitettiin yhtiön hallituksen toimesta yhteistyössä Ruorin ja Pro Sunila ry:n kanssa. Yhtiö osallistuu valtakunnallisen Aalto-matkailureitin valmisteluun. Kantolan käytön kehittäminen muodostaa perustan koko Sunilan alueen tulevalle hyödyntämiselle. Teknisenä kehitystoimena suunniteltu julkisivukunnostuksen ensimmäisenä toteutettavat toimenpiteet. Kokonaisvaltaisen julkisivukunnostuksen toteutukseen varaudutaan lähivuosina.

Sunila Kantola Oy ylläpitää Kantola-rakennusta pihapiireineen ja tarjoaa Kantolan tiloja monipuoliseen tapahtuma- ja kokouskäyttöön. Samalla yhtiö edistää Sunilan ja Alvar Aallon kulttuurisen pääoman hyödyntämistä ja säilymistä kehittämällä Kantolaa kotkalaisena tapahtuma- ja matkailukohteena.

Sunila Kantola Oy:llä ei ole varsinaista strategiaa. Toiminta on kuitenkin hyvin analysoitu ja tavoitteita asetettu. Tavoitteilta kuitenkin puuttuu mittaristo.

Yhtiön tavoitteena on tuottaa pitkällä aikavälillä itse ylläpitokulunsa. Tavoitteena on myös Kantolan käytettävyyden ja näkyvyyden lisääminen eri tavoin. Yhtiöllä on sivutoiminen toimitusjohtaja. Muut palvelut ostetaan.

Tilojen käytettävyyttä on parannettu aiemman investoimalla kokoustekniikkaan. Peruskalustus lunastettiin omistajanvaihdoksen (kesä 2016) yhteydessä.

Arviointivuonna 2017:

- on siirrytty internet-avusteiseen varauspalveluun Ruorin kanssa
- tilan käyttäjien vastaanotto ja tilojen kunnan varmistus sekä ilta-ajan myyntipalvelu on järjestetty yhteistyösopimuksella Pro Sunila ry:n kanssa
- hinnoittelu rakennuksen ja rantasaunan osalta on selkeytetty
- oheispalveluissa on siirrytty vapaaseen cateringiin yksinoikeustoimittajan sijaan
- rakennuksen siivous on järjestetty uudelleen
- rakennuksen viikkovuokrausta on kokeiltu rajatulle käyttäjäjoukolle
- tulevan julkisivukunnostuksen ensimmäinen vaihe on suunniteltu
- tulevan toimintakonseptin ja sidosryhmien näkemysten selvittämiseksi on järjestetty työpajat sekä asukkaille että ammattilaisille
- merkityksellinen kehittämistoimenpide Kantolan tunnettavuuden ja käytön lisäämiseksi sekä Alvar Aallon perinnön säilyttämiseksi ja nykyistä paremman kaupunkimarkkinoinnin hyödyntämiseksi on osallistuminen Alvar Aalto-säätiön valtakunnalliseen Aalto-matkailureitin luomishankkeeseen
- pitkän tähtäimen vision laatiminen on aloitettu
- Kantola on esiintynyt useissa lehtiartikkeleissa sekä YLE:n paikallisuutisissa
- laskutustapahtumien määrä (47) on noussut n. 15 % edellisestä vuodesta
- tuotot ovat nousseet n. 5 % kattaen kolmanneksen rakennuksen ylläpitokustannuksista

Kymijoen Työterveys Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Lääkäreiden rekrytointi ja sitouttaminen Kymijoen Työterveyteen
Työterveyshuollon ja sairaanhoidon toimintamallien kehittäminen myös digitaaliset palvelukanavat huomioiden
Sisäisen- ja asiakasraportoinnin kehittäminen

Kymijoen Työterveys Oy:n tehtävänä on tuottaa työterveyspalveluita kilpailukykyiseen hintaan.

Kymijoen Työterveys Oy:n tulos vuodelta 2017 oli n. - 369 t€. Toiminnallisista tavoitteista täyttyi lääkäriresurssin kasvattaminen 1,3 HTV:lla sekä terveystarkastusprosessin kehittäminen vuoden 2017 aikana.

Elokuussa 2017 Kotkan kaupungin omistajaohjausjaosto käsitteli Kymijoen Työterveys Oy:n toimintaedellytyksiä ja vuoden 2018 alussa Kymijoen Työterveys Oy:n osakkeet myytiin Pihlajalinna Oy:lle.

6.3 Avustettavat yhtiöt

Kotkan Kaupunginteatteri Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

- 6-7 omaa ensi-iltaa, joista osa kantaesityksiä sekä vierailuesityksiä
- katsojamäärän kasvattaminen
- yhteistyö kolmannen sektorin ja muiden alan toimijoiden kanssa

Kotkan Kaupunginteatteri Oy:n tehtävänä on tarjota korkeatasoisia teatterielämyksiä, vahvistaa paikallisidentiteettiä, kasvattaa uutta teatteriyhteisöä ja tukea Kotkan asemaa vireänä ja kiinnostavana kulttuurikaupunkina.

Kotkan Kaupunginteatteri Oy kuuluu Kotkan kaupungin konsernirakenteessa avustettaviin yhtiöihin. Kotkan kaupungin toiminta-avustus oli vuonna 2017 n. 2,2 milj. euroa.

Kotkan Kaupunginteatteri Oy:n tulos vuonna 2017 oli n. - 82 t€ (n. - 60 t€ vuonna 2016). Liikevaihto oli vuonna 2017 n. 494 t€ (n. 595 t€ vuonna 2016). Osa asetetuista tavoitteista toteutui, mm. ensi-iltoja oli tavoitteen mukainen määrä. Katsojamäärä kasvoi vuoden 2017 aikana, ollen 33 489 katsojaa (31 686 katsojaa vuonna 2016). Katsojamäärätavoitetta (37 000) vuodelle 2017 ei kuitenkaan saavutettu. Haastetta vuodelle 2017 aiheutti myös yhtiön toimitusjohtajan vaihtuminen.

Kymenlaakson Orkesteri Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

- Suurin tavoite ja huoli on perusrahoituksen riittävyys laadukkaan orkesteritoiminnan ylläpitämiseksi valtion ja kuntien määrärahaileikkausten puristuksessa reaalikustannusten kuitenkin kasvaessa indeksi- ym. korostusten vuoksi. Tuotamme jo nyt erittäin edullisesti kahden kaupungin orkesteripalvelut sekä konserttisaleissa että jalkautumalla päiväkoteihin, kouluihin ja vanhankoteihin. Henkilökuntamme tekee kaiken tuplasti verrattuna muihin kaupunginorkestereihin.
- Haasteena saada huippuammattilaiset pysymään orkesterissa ja työllistettyinä täällä Kymenlaaksossa em. tilanteessa.
- > - Riittävien taloudellisten toimintaresurssien turvaaminen.
- Taiteellisen tason ja monipuolisuuden säilyttäminen ja vahvistaminen:
- Kansainvälinen huippuvierailu kerran kaudessa,
- Kouvolan ja Kotkan alueellinen haltuunotto on ollut viime vuosien tavoite, jossa on saatu merkittäviä tuloksia. Tämän vahvistaminen.
- Positiivisen kehityksen ja imagon säilyttäminen ja sen antaman nosteen käyttäminen Kotkan, Kouvolan ja Kymenlaakson hyväksi

Yhtiön tehtävänä on ylläpitää Kymi Sinfonietta -nimistä maakunnallista orkesteria ja järjestää korkeatasoisia konsertteja sekä toimia koko Kymenlaakson alueen taidelaitosten ja muiden yhteisöjen kanssa yhdessä musiikkikulttuurin ja -kasvatuksen edistämiseksi.

Kymenlaakson Orkesteri Oy (omistusosuus 55 %) kuuluu Kotkan kaupungin konsernirakenteessa avustettaviin yhtiöihin. Kotkan kaupungin toiminta-avustus oli vuonna 2017 n. 811 t€ ja vuokra-avustus n. 165 t€.

Vuoden 2017 tulos oli tavoitteen mukainen ja niukasti positiivinen. Liikevaihdon toteuma vuonna 2017 oli n. 304 t€ (n. 239 t€ vuonna 2016). Yleisömäärä Kotkassa oli vuonna 2017 14551, jossa oli laskua edelliseen vuoteen nähden 2446 (n. 14 %). Toiminnallisista tavoitteista toteutuivat mm. strategian mukaiset yhteistyöproduktiot Etelä- ja Pohjois-Kymenlaakson alueen kulttuuritoimijoiden kanssa. Tavoitteeksi asetettu kansainvälinen huippuvierailu ei toteutunut vuoden 2017 osalta.

Kotka Marentarium Oy

Tavoitteet vuodelle 2017

Kävijämäärä akvaariokierroksella 35 000, talossa ja tapahtumissa yhteensä 70 000.

Yhtiön tehtävänä on tukea Kotkan asemaa kiinnostavana ympärivuotisena matkailukaupunkina sekä akvaariotoiminnan ylläpitäminen ja kalantutkimustoiminnan edistäminen ja kehittäminen sekä näihin liittyvä liiketoiminta.

Kotka Marentarium Oy teki vuonna 2017 positiivisen tuloksen, n. 28 t€. Positiivisen tuloksen mahdollistivat kaupungin ennakkoa suurempi avustus sekä henkilöstömäärän vähentäminen yhdellä työntekijällä.

Suurimmat haasteet toiminnassa liittyivät akvaariokierroksen kävijämääriin, jotka jäivät alle vuodelle 2017 asetetun tavoitteen. Toteutunut kävijämäärä oli n. 27 000

asiakasta.

Kotkan Maretarium Oy on löytänyt itselleen yhteistyökumppaneita ja hyvän jalansijan merikaupunkimme erikoisista ja ainutlaatuisista vetovoimakohteista. Ainutlaatuisuudellaan se on emolle erittäin tärkeä positiivinen meriluontokohde.

Asiakas- ja tulovirtojen kasvattamiseen kohdistuu lisääntyviä odotuksia kaupungin avustusrajoituksen pienentämiseksi.

6.4 Osakkuusyhtiöt

Kotkan Golf Oy

Golf yhteisömme toiminta-ajatus on tuottaa kotkalaisille sekä Kymenlaaksolaisille asukkaille mahdollisimman hyvät olosuhteet golfin harrastamiselle, valtakunnallisesti kilpailukykyiseen hintaan.

Kentästä Kotkan Golf sai vuonna 2017 positiivista palautetta sekä vieraspelaajilta että omilta jäseniltään. Uusien jäsenten hankinnassa jäätin tavoitteista, samoin taloudellisesti vuosi oli pettymys. Sateinen sää verotti pelaajamääriä.

Kymenlaakson jäte Oy

Kymenlaakson jäte Oy:n tavoitteena on tehdä vastuullista jätehuoltoa huomioimalla asiakkaiden tarpeet siten, että ympäristö voidaan säilyttää puhtaana tuleville sukupolville.

Kymenlaakson Jäte tuotti vuonna 2017 vastuullista jätehuoltoa huomioimalla asiakkaiden tarpeet. Viestinnän ja neuvonnan resursseja lisättiin, päätettiin perustaa tytäryhtiö, tehtiin investointipäätös Kotkan uudesta jäteasemasta lisäksi lajittelulaitosta ja kaatopaikkaa laajennettiin.

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Oy, markkinointinimeltään Xamk, tarjoaa opetusta, tekee tutkimus- ja kehittämistyötä ja tuottaa palveluja yrityksille ja ihmisille. Xamk profiloituu hyvinvoinnin, teknologian ja luovan talouden korkeakouluksi. Korkeakoulun toimipisteet sijaitsevat Kotkassa, Kouvolassa, Mikkeliissä ja Savonlinnassa. Opiskelijoita on 9300 ja henkilökuntaa noin 750. Xamk aloitti toiminnan 2017, kun Kymenlaakson ja Mikkelin ammattikorkeakoulut fuusioituivat.

Tuloksellisuuden näkökulmasta Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy:n tulos oli hyvä ja ylitti tavoitetason. Vuoden 2017 tulos oli n. 633 t€. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Osa valituista mittareista oli sellaisia, että vastaukset niihin saadaan viiveellä mittarin tilastoinnista johtuen. Yhtenä merkittävimmistä toteutuneista asioista vuoden 2017 aikana oli päätös uuden kampusrakennuksen rakentamisesta Kotkan Kantasataman alueelle.

Hoiku Oy

Hoiku Oy on Carean (53 osaketta), Haminan, Kouvolan ja Kotkan kaupunkien (kaikilla 13 osaketta) sekä Miehikkälän, Pyhtään ja Virolahden kuntien (kaikilla 1 osake) omistama yhtiö, joka tukee ja edistää asiakkaiden itsenäistä toimintakykyä, turvallisuutta ja hyvää elämän laatua.

Yksi Hoikun asiakasryhmistä ovat veteraanit (20 %), joiden määrä vähenee vuosittain. Uusien asiakkaiden hankinta, 10 %/vuosi, on onnistunut. Onnistuminen on surausta uusien kuntoutusprosessien kehittämistä ja henkilöstön sitoutumisesta toiminnan muutoksiin.

Potilas- ja yleinen turvallisuuden takaamiseksi on mittava ohjeistusmateriaali. Kaikki asiakasprosessit ja toimintaa koskevat ohjeistukset ovat IMS-järjestelmässä, johon lukuoikeudet on koko henkilökunnalla. Myös ulkoisten ja sisäisten koulutusten avulla turvataan osaaminen.

Asiakastytyväisyytavoite, uusien asiakkaiden määrä, käyttöaste ja budjettipitävyys ovat toteutuneet, toiset jopa yli asetetun tavoitteen. Asiakaspalautteita käsitellään kuukausittain.

Hoikun liikevaihto vaihtelee 8-8,5 milj. euroon, josta 50 % syntyy Kotkan ostopalveluista. Velkaa Hoikulla on alle 300 000 euroa.

Sairauspoissaolojen tavoite <17 pv/hlö/ vuosi ei toteutunut. Toteutuma oli 23 pv/hlö/vuosi. Sairauspoissaolutilanteen korjaavana toimenpiteenä on käytössä varhaisen välittämisen malli ja oma personaltrainer-menetelmä, joiden avulla pyritään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa puuttumaan henkilö työkykyä rajoittaviin tekijöihin.

6.5 Kuntayhtymät

Carea

Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Carea vastaa erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuollon palvelujen järjestämisestä yhdessä kuntien kanssa. Carean jäsenkuntia ovat Kotka, Hamina, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti. Kuntayhtymän palvelujen piirissä on 169 000 asukasta.

Carean taloudellinen tilanne vuonna 2017 oli varsin hyvä. Kouvolan neurologian vuodeosastotoiminta ja päivystysleikkaukset siirrettiin Careaan nopealla aikataululla kevään ja kesän aikana. Vuoden 2017 tilikauden tulos oli 10,7 milj. euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 3,3 milj. euroa. Perussopimuksen mukaan yli- tai alijäämä jakaantuu jäsenkunnille käytön perusteella. Kotkan osuus käytöstä oli 36,9 prosenttia. Tällä perusteella Kotkan osuus kumulatiivisesta ylijäämästä oli siten 1,2 milj. euroa.

Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä Ekami

Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä (Ekami) on Haminan, Kotkan, Miehikkälän, Pyhtään ja Virolahden vuonna 2005 perustama kuntayhtymä. Ekamin tehtävänä on kouluttaa ammattiosaajia seudun elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tarpeisiin. Ekami vastaa omistajakuntien puolesta ammatillisen koulutuksen järjestämisestä sekä Rannikkopajat-yksikön toimesta nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön järjestämisestä Etelä-Kymenlaakson alueella.

Talouden osalta vuosi 2017 onnistui tavoitteisiin nähden hyvin. Toimintatuotot olivat 30,5 milj. euroa (tavoite 29,5 milj. euroa). Vuosikateprosentti oli 91 % (tavoite 78 %). Investointien toteuma oli 3,1 milj. euroa, joka on sama kuin asetettu tavoitetaso.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin vuoden 2017 aikana. Mm. tutkintojen määrään liittyvä tavoite ylittyi merkittävästi, ollen vuoden 2017 osalta 953 kpl

(tavoite 750 kpl). Läpäisyaste jäi hieman tavoitteesta, ollen 68 % (tavoite 70 %). Asiakastuloksista alittui lisäksi opiskelijapalaute sekä koulutuksen vetovoima. Edellisiin lopputulemiin on todennäköisesti vaikuttanut kansallisella tasolla toteutetut taloudelliset leikkaukset ammatillisessa koulutuksessa.

Keskeistä vuoden 2017 tekemisessä oli ammatillisen koulutuksen reformin toteuttaminen. Edellisen johdosta toteutettavat muutoshankkeet jatkuvat edelleen vuoden 2018 aikana.

Kymenlaakson Liitto

Kymenlaakson Liitto on lakisääteinen kuntayhtymä, joka viranomaisena vastaa maakunnan aluesuunnittelusta ja -kehityksestä sekä edunvalvonnasta. Kymenlaakso muodostuu Kouvolan ja Kotkan-Haminan seuduista.

Kymenlaakson Liiton päätöksenteko perustuu kunnalliseen demokratiaan. Maakuntavaltuustolla on liiton ylin päätäntävalta. Maakuntavaltuusto valitsee käytännön työtä johtavan maakuntahallituksen sekä liiton toiminnan tavoitteiden toteutumista valvovan tarkastuslautakunnan.

Kymenlaakson Liiton johdolla laadittavissa maakuntasuunnitelmassa ja -ohjelmassa määritellään aluekehityksen keskeiset tavoitteet.

Kymenlaakson Liiton käytössä olevassa avaintulosjärjestelmässä olleet tavoitteet näyttävät toteutuneen vuoden 2017 aikana. Merkittäviä tehtäväkokonaisuuksia vuoden 2017 aikana ovat olleet mm. maakunta- ja Sote-uudistuksen esivalmistelut sekä muutosmaakuntaohjelman laatiminen.

Itä-Suomen Päihdehuolto

Vuodesta 1928 päihdehuollon palveluja tuottanut Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymä (nimi muuttunut useaan kertaan) on 36 kunnan muodostama, joista Kotka on yksi.

Vuonna 2017 palvelutuotanto, joka on keskeisin tekijä Tuustaipaleen toiminnan kannalta, jäi tavoitteesta 9,4 %. Toteutuma oli 90,6 %. Alijäämää kertyi 182,803,01 euroa. Tulos oli odotettu.

Syynä tulokseen on arvion mukaan kuntien oma tai muun palveluntarjoajan päihdehuollon palveluiden käyttö. Kotka on ostanut yhtymältä palveluita viimeksi vuonna 2012.

Tukipalveluiden toteumaprosentti oli 95,4. Kulut olivat 26 882 euroa arvioitua pienemmät.

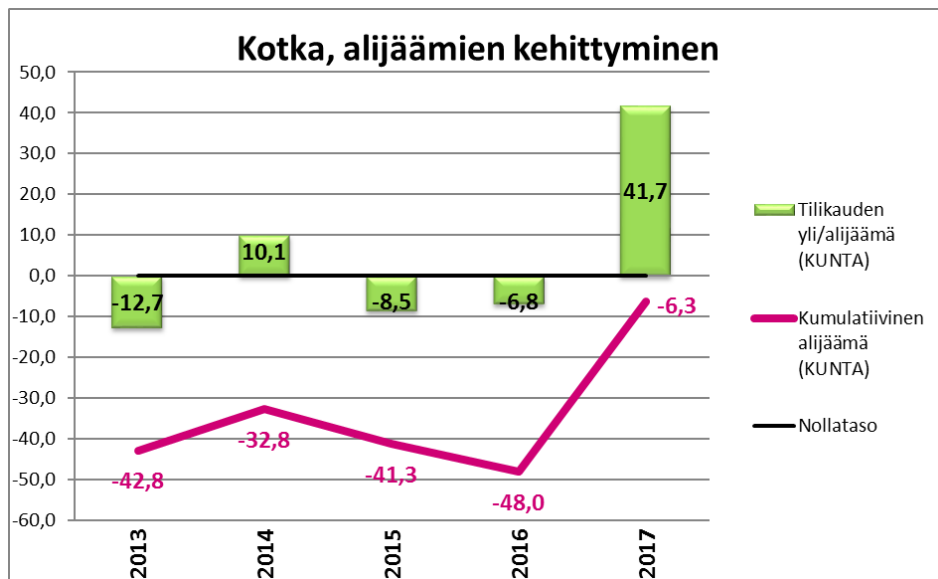
Metsätalous tuotantotoimintana tuotti 77 443,62 euron ylijäämän. Toteumaprosentti oli 130,2.

Kuntayhtymä on valmistautunut jo vuodesta 2016 kuntayhtymän purkuun ja liikeluovutukseen osana sote-uudistusta. Tappiollisten päihdehuollon palveluiden tuottaminen päättyi vuoden 2017 lopussa. Henkilökunta, lukuun ottamatta neljää henkilöä, siirtyi 1.1.2018 Etelä-Savon terveys- ja sosiaalipalveluiden kuntayhtymään. Kuntayhtymään jäivät yhtymän johtaja, toimistotyöntekijä, tekninen johtaja vastaamaan kiinteistöistä ja metsätyöjohtaja.

Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymä ei tuota enää tappiollisen toiminnan takia päihdehuollon palveluita.

Palvelutuotannon loppumisen jälkeen talousarvio pyritään pitämään positiivisena vuokratuloilla ja myymällä omaisuutta. Kuntayhtymän johtohenkilöiden mukaan yhtymä yritetään odotettavien tappioiden pelossa lakkauttaa niin pian kuin mahdollista.

7.TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI JA TOTEUTUMINEN

Kuvio osoittaa, että kaupungin tavoite alentaa alijäämää etenee hyvin. Vahvan vuoden 2017 tuloksen ansiosta tilinpäätöksessä 2016 ollut kumulatiivinen alijäämä -48 milj. euroa on laskenut -6,3 milj. euroon. Samanaikaisesti konsernin kumulatiivinen alijäämä kääntyi vuonna 2017 positiiviseksi ylijäämäksi ja on nyt +15,7 milj. euroa. Koko konsernin vahva vuosi 2017 antaa paremman lähtökohdan kaupungin keskeisimmän tavoitteen alijäämän kattamiseksi tulevaisuudessa.

Tavoitteen saavuttamista tukee kaupungin hyvä kehitys vuosikatteen osalta, joka on jatkunut nyt useamman vuoden ajan. Talouden tasapainon kannalta tämä on suuntana oikea, mutta Kotkan kaupunki on edelleen taloudellisen liikkumavaran suhteen haastavassa tilanteessa, koska kumulatiivinen alijäämä on kurottava kiinni ylijäämäisten tilikausien avulla. Tulevien vuosien haasteina ja tavoitteen saavuttamisen mahdollisina esteinä on tunnistettu useita isoja kokonaisuuksia.

8. HENKILÖSTÖ

Kotkan kaupungin henkilöstöä koskevat tavoitteet on kirjattu henkilöstöstrategiaan. Henkilöstöpolitiikkaa ohjaavat arvot ovat:

- oikeudenmukaisuus
- avoimuus
- vastuullisuus
- arvostus

Strategisina päämäärinä ovat:

- oikeudenmukainen ja kilpailukykyinen palkkaus
- hyvä ja tehokas henkilöstösuunnittelu
- johtamisen ja esimiestyön vahva osaaminen
- henkilökunnan työhyvinvointi ja ammattitaito

Kotkan kaupungin henkilöstömäärä (keskiarvo) oli vuonna 2017 yhteensä 3358. Vuonna 2016 vastaava luku oli 3369 henkilöä. Näissä luvuissa on mukana liikelaitosten henkilöstö. Vakituisen henkilöstön määrä (keskiarvo) oli vuonna 2017 yhteensä 2678. Vuonna 2016 vastaava luku oli 2702. Määräaikaisen henkilöstön määrä (keskiarvo) oli vuonna 2017 yhteensä 680. Vuonna 2016 vastaava luku oli 667.

Henkilöstön kokonaiskeski-ikä vuonna 2017 oli 44,9 vuotta (45,1 vuonna 2016).

Henkilöstöhallinnon raportoinnin mukaan vuoden 2017 aikana maksettiin palkkoja yhteensä n. 114 milj. €. Vuoteen 2016 verrattuna nousua oli n. 2 milj. €. Edellä mainituissa luvuissa ovat mukana Kotkan kaupunki sekä liikelaitokset.

Kotkan kaupungin (ei liikelaitokset) sairauspoissaolojen toteuma oli 19 päivää työntekijää kohden. Nousua edelliseen vuoteen nähden oli 1,2 päivää työntekijää kohden. Vuoden 2017 sairauspoissaaloista 41 % kertyi lyhyistä, alle 10 päivää kestävästä poissaolojaksoista (46 % vuonna 2016).

Vuoden 2017 osalta suurin sairauspoissaoloja aiheuttanut diagnoosiryhmä oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet, jotka aiheuttivat 34 % kaikista poissaolopäivistä. Mielenterveyden häiriöt aiheuttivat 20,5 % kaikista poissaolopäivistä ja tämän diagnoosiryhmän aiheuttamat poissaolot kasvoivat 52 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kotkan kaupungin laatiman lakisääteisen koulutussuunnitelman perusteella haettiin koulutuskorvausta vuoden 2017 osalta 2827 koulutuspäivältä. Edellisen vuoden vastaava luku oli 3157 koulutuspäivää.

Työsuojelun osalta suurin työllistävä osakokonaisuus vuoden 2017 aikana olivat sisäilma-asiat.

9. YHTEENVETO

Kaupunginhallituksen ja lautakuntien toiminnot tukevat pääsääntöisesti valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Tuloksellisuutta kuvaavien mittareiden puute ei mahdollista tuloksellisuuden arviointia eikä tue strategista johtamista.

Kuntakonsernin toiminta tukee valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Vain kattava mittaristo mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja tuloksellisuuden. Tarkastuslautakunta kannustaa niitä yksiköitä, joissa mittareita ei ole, laatimaan sellaiset yksiköiden oman toiminnan kehittämisen ja tuloksellisuuden varmistamiseksi.

Talous ja sen tasapainotustoimenpiteet olivat oikeansuuntaisia. Tilinpäätös oli ylijäämäinen palvelujen ja palvelukonseptien kehittämisen ja satunnaisten myyntitulojen avulla. Toisaalta siihen millaisia vaikutuksia kehittämistoimenpiteillä on ollut esimerkiksi palvelujen kuntalais- ja asiakastyytyväisyyteen vaikuttavuuden ja laadun sekä henkilöstön hyvinvoinnin näkökulmista, ei tilinpäätös anna suoraa vastausta.

Päätösten valmistelu ja päätöksenteko eivät aina näytä perustuvan avoimen tiedonkulun periaatteisiin ja laaja-alaiseen tutkittuun tietoon. Päätösten valmistelussa on asioita arvioitava muun muassa siltä kannalta, miten ne vaikuttavat eri strategisiin näkökulmiin ja eri hallinnonaloihin. Tämän lisäksi korjaavan toimintakulttuurin sijasta on enenevässä määrin panostettava päätösten vaikutusten arviointiin ja ennaltaehkäisevään toimintaan sekä ajautuvan ja sopeutuvan toimintakulttuurin sijasta ennakoivaan toimintaan.

Sisäilmariskien eliminoimiseksi on tehty monia korjaavia toimenpiteitä. Silti yllätyksiä tapahtuu. Sisäilma- ja rakennetutkimusten ohella on syytä myös arvioida kiinteistönhoidon ja laitoshuollon resursointia, laatua sekä toimijoiden ammattitaidon riittävyttä, vastuullista palveluhenkisyttä ja asiakaslähtöisyyttä.

Toiminnan ja päätöksenteon sekä resursoinnin vaikutuksia henkilöstön hyvinvointiin on seurattava ja analysoitava ja tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.

10. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan tässä valtuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunta yksilöi arviointikertomuksessa esitetyt havainnot, joista kaupunginhallitusta kehoitetaan ryhtymään toimenpiteisiin.

Tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto velvoittaa kaupunginhallituksen laatimaan selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty arviointikertomuksen johdosta. Selvitys tulee toimittaa valtuustolle tarkastuslautakunnan lausunnolla täydennettynä lokakuun 2018 loppuun mennessä.

Vuoden 2017 arvioinnin perusteella lautakunta esittää seuraavat havainnot:

1. Kotkan väestörakenne ja huoltosuhte

Kotkan väestörakenne on vääristynyt asukkaiden ikääntymisen, lasten syntyvyyden laskun ja nuorten ja perheiden poismuuton vuoksi. Ongelma aiheuttaa jatkuvaa huoltosuhteen heikkenemistä sekä kaupungin tulevaisuudelle todellisen kestävyysriskin.

On välttämätöntä ryhtyä pitkän tähtäimen toimenpiteisiin väestörakenteen vääristymän ja huoltosuhteen korjaamiseksi panostamalla hyvinvointi- ja elinvoimatekijöihin. Kehittämistoimenpiteiden ensisijaiseksi kohderyhmäksi ja näkökulmaksi on otettava perheet ja nuoret. Toimenpiteiden on luotava uskoa tulevaisuuteen, kotipaikkarakkautta sekä uskallusta perheiden perustamiseen ja perhekoon kasvattamiseen.

2. Työllisyys

Kotkan työttömyysaste aleni talouden kasvun myötä kolme prosenttia, mutta on edelleen lähes kaksinkertainen valtakunnalliseen keskiarvoon verrattuna. Kelalle maksettava osuus työttömyysturvasta oli edelleen yli 7 milj. euroa, vain hieman yli 0,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2016.

Kaupungin käytettävissä olevat toimenpiteet työllisyyden parantamiseksi eivät edelleenkään ole olleet riittävän tehokkaita. Erityisiä ongelmia ovat edelleen vaikeasti hallittavat pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys, joihin tulee löytää uusia ratkaisuja

3. Mittarit

Strateginen johtaminen, tulosten arviointi ja toiminnan parantaminen edellyttävät toimivia mittareita. Mittareiden laadintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Mittari ei ole tavoite, mittausmenetelmä eikä mittausväline. Mittari on arviointiväline, jonka tulos antaa merkityksellistä tietoa palvelujen tuottamisen ja toiminnan onnistumisesta ja kehittämistarpeista.

Tuloksellisuusmittareiden laadinnassa on hyödynnettävä sellaisia tunnuslukuja, jotka arvioitavan toiminnan kannalta ovat kuvaavia ja luontevia.

4. Hallintorajat ylittävä toiminta

Hallintorajoja ylittäville toiminnoille ja tapahtumille on rakennettava toimintamallit sekä vaiheistettava ja ohjeistettava prosessit yllätysten eliminoimiseksi.

5. Kaupungin ilmapiiri ja imago

Kaupungin ilmapiiri näyttäytyy ja kuuluu monien kaupunkilaisten negatiivisena suhtautumisena kaupungin palveluihin ja toimintaan. On panostettava kuntalais- ja asiakastyytyväisyyttä lisääviin toimenpiteisiin sekä ajantasaiseen tietoon ja faktoihin perustuvaan viestintään. Näillä on vaikutusta Kotkan imagoon ja identiteettiin.

6. Luonto ja sen monimuotoisuus

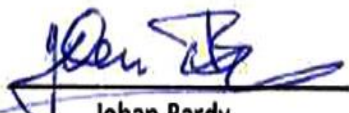
Kotka on kuuluisa upeista puistoistaan. Kaupungin on huolehdittava myös monimuotoisesta biologisesta luonnostaan ja sen säilymisestä tuleville sukupolville.

7. Hankintojen paikallisuus

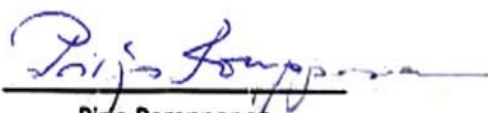
Hankintojen paikallisuuteen on edelleen panostettava kaupungin hyvinvoinnin ja elinvoiman lisäämiseksi.

Vuoden 2017 arviointikertomuksen allekirjoitussivu

Kotkassa 26.4.2018

Johan Bardy
Puheenjohtaja

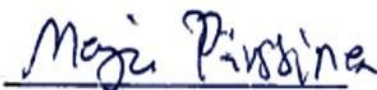
Pirjo Romppanen
Varapuheenjohtaja

Raimo Kurki

Leena Heino

Merja Pärssinen

Mikko Lehtonen

Esa Lassi
(Arja Tauria-Huttusen varajäsen)

Mertsu Merivirta
(Pekka Jaakkolan varajäsen)